



การพัฒนาโมเดลเชิงตรรกะสำหรับประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนใน  
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร



ธัญชนก จันทร์แดง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2566

การพัฒนาโมเดลเชิงตรรกะสำหรับประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนใน  
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร



ปฏิญานีพจน์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร  
วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการการประเมิน  
สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ  
ปีการศึกษา 2566  
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

DEVELOPMENT OF A LOGIC MODEL FOR THE EVALUATION OF STUDENT CARE AND  
SUPPORT SYSTEM PROJECT IN THE BANGKOK PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE  
AREA OFFICE



THANANCHANOK CHANDAENG

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements  
for the Degree of MASTER OF SCIENCE  
(Evaluation Methodology)  
Educational and Psychological Test Bureau, Srinakharinwirot University  
2023  
Copyright of Srinakharinwirot University

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การพัฒนาโมเดลเชิงตรรกะสำหรับประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

ของ

ธัญชนก จันทร์แดง

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการการประเมิน

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

..... ที่ปรึกษาหลัก ..... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรืองเดช ศิริกิจ) (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พินดา วราสุนันท์)

..... ที่ปรึกษาร่วม ..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.ปิยพงษ์ คล้ายคลัง) (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นวรินทร์ ตาก้อนทอง)

|                      |   |
|----------------------|---|
| ชื่อเรื่อง           | การพัฒนาโมเดลเชิงตรรกะสำหรับประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร |
| ผู้วิจัย             | ธัญชนก จันทร์แดง  |
| ปริญญา               | วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต  |
| ปีการศึกษา           | 2566  |
| อาจารย์ที่ปรึกษา     | ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เรืองเดช ศิริกิจ   |
| อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม | อาจารย์ ดร. ปิยพงษ์ คล้ายคลึง   |

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาโมเดลเชิงตรรกะสำหรับการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร และ 2) เพื่อประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร กรณีศึกษาโรงเรียนพิบูลอุปถัมภ์ วิธีดำเนินการวิจัยในครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ระยะ โดยระยะที่ 1 พัฒนาโมเดลเชิงตรรกะสำหรับการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร กลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้แก่ (1) ผู้บริหารโรงเรียนของโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 5 โรงเรียน โรงเรียนละ 1 ท่าน และ (2) ผู้รับผิดชอบโครงการ และครูผู้สอนของโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 5 โรงเรียน ระยะที่ 2 การประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร: กรณีศึกษาโรงเรียนพิบูลอุปถัมภ์ โดยประเมินเอกสารและบุคคล เอกสาร ประกอบด้วย รายงานสรุปผลโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนพิบูลอุปถัมภ์ แหล่งข้อมูลที่เป็นบุคคล ได้แก่ ครูผู้สอนของโรงเรียนพิบูลอุปถัมภ์ ปีการศึกษา 2565 จำนวน 29 คน นักเรียน 181 คน รวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 ผลการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน: กรณีศึกษาโรงเรียนพิบูลอุปถัมภ์ พบว่า ปัจจัยนำเข้ามี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) งบประมาณ อยู่ในระดับปานกลาง (2) ครูผู้รับผิดชอบ อยู่ในระดับดี (3) คู่มือ อยู่ในระดับดี กระบวนการมี 1 องค์ประกอบ ได้แก่ ขั้นตอนการช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับดี ผลผลิต มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) นักเรียนมีความเสี่ยงด้านที่เป็นปัญหาลดลง อยู่ในระดับดี (2) นักเรียนรู้จักตนเอง อยู่ในระดับปานกลาง (3) นักเรียนเข้าใจวิธีการแก้ปัญหาได้ อยู่ในระดับปานกลาง ผลลัพธ์ มี 2 ประการ ได้แก่ (1) นักเรียนมีความสนใจในการเรียนเพิ่มขึ้น อยู่ในระดับดี (2) นักเรียนสามารถบริหารจัดการชีวิตในการเรียนได้ อยู่ในระดับปานกลาง ผลกระทบ มี 2 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น อยู่ในระดับดี (2) นักเรียนใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข อยู่ในระดับ ปานกลาง

คำสำคัญ : การพัฒนาโมเดลเชิงตรรกะ, โครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, การประถมศึกษา

|                |   |
|----------------|---|
| Title          | DEVELOPMENT OF A LOGIC MODEL FOR THE EVALUATION OF STUDENT CARE AND SUPPORT SYSTEM PROJECT IN THE BANGKOK PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE |
| Author         | THANANCHANOK CHANDAENG  |
| Degree         | MASTER OF SCIENCE   |
| Academic Year  | 2023  |
| Thesis Advisor | Ruangdech Sirikit   |
| Co Advisor     | Piyapong Khaikleng  |

The objectives of this research are as follows: (1) to develop a logical model to evaluate the student support system project of schools under the authority of the Bangkok Primary Education Area Office; and (2) to evaluate the student support system project of schools under the authority of the Bangkok Primary Education Area Office: a case study of Pibool Uppatham School. The method of conduct this research were divided into two phases: Phase One developed a logical model to evaluate the student support system project of schools under the authority of the Bangkok Primary Education Area Office. The key informants included the following: (1) school administrators who have successfully developed a student support system program; and (2) the people in the project and teachers of the school who have successfully developed the student support system project in five schools. Phase Two was the evaluation of the student support system project of schools under the authority of the Bangkok Primary Education Area Office: a case study of Pibool Uppatham School by evaluated documents and people. The Summary Report of Pibool Uppatham School's Student Support System Project Individual data sources included 29 teachers, and 181 students. The assessment results of the student support system project was a case study of Pibool Uppatham School found the following about the input and consisted of three components: (1) the budget was at a high level; (2) the teachers were at a high level; (3) the handbook was at a high level and the process consisted of one component; (4) the process of helping students was at a high level and the product consisted of three components; (5) the students had a lower risk of problems was at a high level; (6) the students knew themselves was at moderate level; (7) the students understand how to solve problems was at moderate level and impact consisted of two components; (8) students had higher academic achievement at a moderate level; and (9) students can live happily in society at moderate level.

Keyword : Logic model approach, Student support system project, Elementary education

## กิตติกรรมประกาศ

ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ เนื่องด้วยความกรุณา ความเอาใจใส่ ตลอดจนการให้ความช่วยเหลือ การให้คำปรึกษาในทุก ๆ เรื่องเกี่ยวกับการทำวิจัย จากอาจารย์ที่ปรึกษา ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรืองเดช ศิริ กิจ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และอาจารย์ ดร.ปิยพงษ์ คล้ายคลึง อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้วิจัยต้องขอขอบพระคุณ อาจารย์ทั้งสองเป็นอย่างสูงที่คอยให้ความรู้ แนะนำ และติดตามการทำปริญญาานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พินดา วราสุนันท์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นวรินทร์ ตาก้อนทอง คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญาานิพนธ์ที่เมตตาให้คำแนะนำ และข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุง ปริญญาานิพนธ์นี้ให้มีความสมบูรณ์และถูกต้องมากยิ่งขึ้น อีกทั้งขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นวรินทร์ ตาก้อนทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งฤดี กล้าหาญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุไร จักร์ตรีมงคล อาจารย์ ดร. กาญจนา ตระกูลวรกุล และอาจารย์ ดร.มานิดา ชอภธรรม ที่ให้คำแนะนำในการแก้ไขเค้าโครงปริญญาานิพนธ์

ขอขอบพระคุณคณะผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน โรงเรียนพิบูลอุปถัมภ์ ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม. ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณครอบครัวของผู้วิจัย และเพื่อนร่วมงานทุกคนที่คอยให้กำลังใจ สนับสนุน ซึ่งเป็นแรงผลักดันให้ทำวิจัยได้สำเร็จ คุณค่า ประโยชน์ และความดีทั้งหลายที่เกิดจากปริญญาานิพนธ์เล่มนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณแต่ บิดา มารดา และรำลึกถึงพระคุณครูอาจารย์ ที่ได้อบรมสั่งสอน ให้ ประสบการณ์ที่มีค่าแก่ผู้วิจัย

ธนัญชนก จันทร์แดง

## สารบัญ

|   | หน้า |
|---|------|
| บทคัดย่อภาษาไทย .....                                       | ง    |
| บทคัดย่อภาษาอังกฤษ .....                                    | จ    |
| กิตติกรรมประกาศ.....  | ฉ    |
| สารบัญ .....  | ช    |
| สารบัญตาราง.....  | ฌ    |
| สารบัญรูปภาพ .....  | ญ    |
| บทที่ 1 บทนำ.....   | 1    |
| ภูมิหลัง .....  | 1    |
| คำถามการวิจัย.....  | 3    |
| วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....                                | 3    |
| ขอบเขตของการวิจัย .....                                     | 3    |
| นิยามศัพท์เฉพาะ.....  | 4    |
| ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....                              | 5    |
| กรอบแนวคิดการวิจัย .....                                    | 6    |
| บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....                 | 7    |
| 1. แนวคิดการประเมินโดยใช้โมเดลเชิงตรรกะ.....                | 7    |
| 1.1 ความหมายของโมเดลเชิงตรรกะ (Logic Model) .....           | 7    |
| 1.2 องค์ประกอบของโมเดลเชิงตรรกะ .....                       | 7    |
| 1.3 การสร้างโมเดลเชิงตรรกะ .....                            | 9    |
| 1.4 กรอบความคิดเชิงตรรกะ .....                              | 12   |
| 1.5 ประโยชน์และข้อจำกัดของโมเดลเชิงตรรกะ (logic model)..... | 15   |



|   |    |
|---|----|
| 2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน .....  | 16 |
| 2.1 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการดูแลช่วยเหลือ .....   | 16 |
| 3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง .....  | 18 |
| บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....   | 26 |
| ระยะที่ 1 การพัฒนาโมเดลเชิงตรรกะสำหรับการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือ<br>นักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร<br>.....  | 26 |
| ระยะที่ 2 การประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน<br>เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร กรณีศึกษาโรงเรียนพิบูลอุปถัมภ์ .....  | 34 |
| บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล .....  | 42 |
| ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาโมเดลเชิงตรรกะสำหรับการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือ<br>นักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร<br>..... | 42 |
| ตอนที่ 2 ผลการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนัก<br>เขตประถมศึกษากรุงเทพมหานคร กรณีศึกษาโรงเรียนพิบูลอุปถัมภ์ .....                   | 47 |
| บทที่ 5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ .....  | 54 |
| สรุปผลการวิจัย.....   | 55 |
| อภิปรายผลการวิจัย .....   | 57 |
| ข้อเสนอแนะ .....  | 57 |
| บรรณานุกรม .....  | 59 |
| ภาคผนวก.....  | 63 |
| ภาคผนวก ก .....   | 64 |
| ภาคผนวก ข .....   | 66 |
| ประวัติผู้เขียน.....  | 73 |

## สารบัญตาราง

|  | หน้า |
|--|------|
| ตาราง 1 กรอบความคิดเชิงตรรกะ.....  | 13   |
| ตาราง 2 ตัวอย่างกรอบความคิดเชิงตรรกะของ W.K. Kellogg Foundation .....  | 13   |
| ตาราง 3 การดำเนินการเก็บข้อมูลวิจัย.....   | 29   |
| ตาราง 4 เกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูล .....  | 34   |
| ตาราง 5 กรอบการประเมิน .....   | 37   |
| ตาราง 6 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบโมเดลเชิงตรรกะโดยศึกษาจากโรงเรียนที่ประสบ<br>ความสำเร็จ .....  | 43   |
| ตาราง 7 องค์ประกอบและตัวชี้วัดประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนใน<br>สังกัดสำนักเขตประถมศึกษากรุงเทพมหานคร กรณีศึกษาโรงเรียนพิบูลอุปถัมภ์.....    | 47   |
| ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการประเมินความสำเร็จของการดำเนินงาน<br>ตามโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนรายข้อ .....                             | 49   |
| ตาราง 9 จำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงในแต่ละด้าน .....  | 50   |
| ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมของนักเรียน .....  | 51   |
| ตาราง 11 ผลประเมินตามตัวชี้วัดการประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนใน<br>สังกัดสำนักเขตประถมศึกษากรุงเทพมหานคร กรณีศึกษาโรงเรียนพิบูลอุปถัมภ์..... | 52   |

## สารบัญรูปภาพ

|   | หน้า |
|---|------|
| ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย .....  | 6    |
| ภาพประกอบ 2 แสดงองค์ประกอบของโมเดลเชิงตรรกะ (Logic Model) .....   | 8    |
| ภาพประกอบ 3 โมเดลเชิงตรรกะแบบพื้นฐาน .....  | 8    |
| ภาพประกอบ 4 การวางแผนโปรแกรม .....  | 9    |
| ภาพประกอบ 5 การดำเนินการโปรแกรม .....   | 10   |
| ภาพประกอบ 6 ตัวอย่างตารางโมเดลเชิงตรรกะเพื่อเพิ่มจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาที่เข้าศึกษาใน<br>สายงาน STEM .....  | 10   |
| ภาพประกอบ 7 การประเมินโปรแกรม .....   | 12   |
| ภาพประกอบ 8 กระบวนการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน .....   | 17   |
| ภาพประกอบ 9 โมเดลเชิงตรรกะสำหรับการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ<br>โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ..... | 46   |

## บทที่ 1

### บทนำ

#### ภูมิหลัง

การบริหารจัดการด้านการศึกษายุคทุกสมัยล้วนมีเป้าหมายหลัก คือ การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวังโดยผ่านกระบวนการทางการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563)

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2552) ต้องการให้เยาวชนเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ นำความรู้ทักษะ และ กระบวนการที่จำเป็นไปพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีนโยบายส่งเสริมให้มีการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไปใช้อย่างเป็นรูปธรรมซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้นักเรียนได้มีคุณภาพในทุกด้าน ทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา ผ่านการนำไปปฏิบัติใช้ของครูผู้สอน เช่น นโยบายการเยี่ยมบ้านนักเรียน นโยบายการคัดกรองนักเรียน เพื่อให้ทราบว่านักเรียนคนใดมีความต้องการพิเศษที่ครูผู้สอนควรให้ความดูแลเพิ่มเติม เพราะในยุคปัจจุบันพบว่าครอบครัวซึ่งถือเป็นสถานที่สำคัญในการปลูกฝังลักษณะนิสัยของผู้เรียนนั้น ได้มีความเปลี่ยนแปลงไปจากยุคก่อนหน้า โดยมีครอบครัวที่มีพ่อแม่เลี้ยงเดี่ยวมากยิ่งขึ้น หรือแม้กระทั่งภาวะครอบครัวที่บุตรหลานอาศัยอยู่กับปู่ย่าตายาย หรือที่เรียกอีกอย่างว่า "ครอบครัวข้ามรุ่น" (multigenerational family) ซึ่งอาจเกิดความตึงเครียดหรือความขัดแย้งภายในครอบครัวได้ เนื่องจากมีอายุที่แตกต่างกัน ทำให้อาจเกิดปัญหาด้านการสื่อสารและความเข้าใจกันระหว่างสมาชิกในครอบครัวต่างรุ่นได้ ซึ่งครูผู้สอนหากได้รับรู้ปัญหาของผู้เรียนผ่านระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ก็อาจช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนลดลงได้ สถานการณ์และปัญหาของเด็กและเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 กำลังเผชิญกับความเสี่ยงมากมาย อันเกิดจากสังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมอันตรายที่ล้อมรอบตัวเด็ก เด็กและเยาวชนจำนวนมากซึมซับพฤติกรรมความรุนแรง สื่อลามกอนาจาร เสพยาเสพติด มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร อยู่ใน

แหล่งมั่วสุม และอื่น ๆ จนพฤติกรรมเหล่านี้กลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตร่วมสมัยของเด็กและเยาวชนที่เติบโตขึ้นทุกวัน (สมพงษ์ จิตระดับ & อภิญญา บุญชื้อ, 2551)

ด้วยสภาพและปัญหาเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนดังได้กล่าวถึงข้างต้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการจึงเห็นความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จึงได้ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะอย่างยิ่ง กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข จัดทำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนขึ้น ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 ซึ่งประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี ในโรงเรียนที่ดำเนินการอย่างจริงจังและต่อเนื่อง (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2552) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีแนวทางในการดำเนินงาน โดยกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ มาตรการและจุดเน้นในการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมอบหมายให้ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน (ฉก.ชน.สพฐ.) ดำเนินการขับเคลื่อนดำเนินงาน โดยคำนึงถึงสิทธิของนักเรียนให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาด้วยรูปแบบที่เหมาะสม ตลอดจนพัฒนาบุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน งานระบบการดูแลช่วยเหลือ เป็นกระบวนการหนึ่งในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่จะดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีขั้นตอน วิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2564) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้กำหนดนโยบายสำคัญให้โรงเรียนทุกแห่งต้องดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ส่วนใหญ่ใช้รูปแบบการประเมิน CIPP Model ซึ่งประกอบด้วย 1) การประเมินสถานะแวดล้อม 2) การประเมินปัจจัยนำเข้า 3) การประเมินกระบวนการ 4) การประเมินผลผลิต (ปิยะวุฒิ ศรีชนะ, 2559; สถษคดี วิवासูชุ, 2564) ยังไม่มีการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือโดยใช้โมเดลเชิงตรรกะ และจากการติดตามของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2563) จะประเมินผลการดำเนินงานตรงตามวัตถุประสงค์ระบบการดูแลช่วยเหลือ ยังไม่เน้นการประเมินกระบวนการหรือปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการทำให้เกิดผลลัพธ์ตามเป้าหมายที่กำหนด ทั้งนี้แนวทางหนึ่งที่ช่วยทำให้เกิดความชัดเจนของผลลัพธ์ คือ โมเดลเชิงตรรกะ ซึ่งเป็นรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่เชื่อมโยงระหว่างปัจจัยนำเข้า (Input) และกระบวนการ (Process) ที่สามารถนำไปสู่ผลผลิต (Output) และผลที่ตามมา ซึ่งรวมเป็นผลลัพธ์ที่คาดหวัง (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2562)

จากที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะพัฒนาโมเดลเชิงตรรกะ (logic model) เพื่อเป็นเครื่องมือในการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร กรณีศึกษา โรงเรียนพิบูลอุปถัมภ์ ซึ่งผลงานวิจัยนี้จะเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของปัจจัยนำเข้า กิจกรรม ผลผลิตและผลลัพธ์ ได้สารสนเทศจากโมเดลเชิงตรรกะสำหรับการประเมินผลโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตลอดจนได้แนวทางในการออกแบบกระบวนการดำเนินงานหรือกิจกรรมของโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

### คำถามการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจศึกษาในประเด็นคำถามวิจัยที่สำคัญ 2 ประการ คือ

1. โมเดลเชิงตรรกะสำหรับการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีลักษณะอย่างไร
2. ผลที่ได้จากการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามโมเดลเชิงตรรกะที่พัฒนาขึ้นเป็นอย่างไร

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาโมเดลเชิงตรรกะสำหรับการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
2. เพื่อประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักเขตประถมศึกษากรุงเทพมหานคร กรณีศึกษาโรงเรียนพิบูลอุปถัมภ์

### ขอบเขตของการวิจัย

การพัฒนาโมเดลเชิงตรรกะสำหรับการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ กระบวนการดำเนินงาน กิจกรรมต่างๆ ของโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยดูปัจจัยนำเข้า (input) กิจกรรม (activity) ผลผลิต (output) และผลลัพธ์ (outcome) เพื่อใช้ในการออกแบบและพัฒนาโมเดลเชิงตรรกะสำหรับการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

## นิยามศัพท์เฉพาะ

การพัฒนาโมเดลเชิงตรรกะ หมายถึง การออกแบบแผนภาพแสดงข้อความที่มีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุร่วมกันระหว่างทรัพยากรหรือปัจจัยนำเข้า(resources/input) กิจกรรมหรือกระบวนการ (activities/process) ผลผลิต (output) ผลลัพธ์ (Outcome) และผลกระทบ (Impact) ของโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีกระบวนการดำเนินงานประสบความสำเร็จ ตามกิจกรรม และเป้าหมายของโครงการ

ด้านปัจจัยนำเข้า หมายถึง ทรัพยากรของหน่วยงานที่เป็นส่วนร่วมเริ่มต้น และเป็นส่วนสำคัญให้การดำเนินงานของโครงการ ได้แก่ งบประมาณ ครูที่รับผิดชอบ และคู่มือการปฏิบัติงาน

ด้านกระบวนการ หมายถึง กระบวนการรวบรวมข้อมูลจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการ และเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับการดำเนินโครงการใน 5 กิจกรรม ได้แก่

1) กิจกรรมรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล หมายถึง การศึกษารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความสามารถทางการเรียนและความสามารถอื่น ๆ ด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ ด้านพฤติกรรม ด้านครอบครัว และด้านสังคม

2) กิจกรรมคัดกรองนักเรียน หมายถึง การศึกษาและพิจารณาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน เพื่อการจัดกลุ่มนักเรียนเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา

3) กิจกรรมส่งเสริมนักเรียน หมายถึง กระบวนการที่สนับสนุนให้นักเรียนทุกคนได้เข้าร่วมกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาให้นักเรียนมีคุณภาพที่ดีมากขึ้น

4) กิจกรรมป้องกันและช่วยเหลือ หมายถึง กระบวนการที่ผู้เกี่ยวข้องควรให้ความเอาใจใส่กับนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน โดยมีการดำเนินการ 3 ประการ คือ การให้คำปรึกษาเบื้องต้น การจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันช่วยเหลือนักเรียน และการจัดกิจกรรมอื่น ๆ ในการป้องกันช่วยเหลือนักเรียนเฉพาะหน้า และกิจกรรมการป้องกันระยะยาว

5) กิจกรรมส่งต่อนักเรียน หมายถึง กระบวนการส่งต่อนักเรียนที่ปัญหาที่มีความยากต่อการแก้ไขช่วยเหลือ หรือแก้ไขช่วยเหลือแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้น

ด้านผลผลิต หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นทันทีหลังจากเสร็จสิ้นการดำเนินโครงการ ได้แก่ นักเรียนมีความเสี่ยงด้านที่เป็นปัญหาลดลง นักเรียนรู้จักตนเองมากขึ้น และนักเรียนเข้าใจวิธีการแก้ปัญหา

ด้านผลลัพธ์ หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นจากผลผลิต ซึ่งทำให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลง ได้แก่ นักเรียนมีความสนใจในการเรียนเพิ่มขึ้น และนักเรียนสามารถบริหารจัดการชีวิตในการเรียนได้

ผลกระทบ หมายถึง ความสำเร็จระยะยาวที่เกิดขึ้นต่อเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของผลลัพธ์ ได้แก่ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางเรียนสูงขึ้น และนักเรียนใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง เป็นกระบวนการดำเนินงานที่มีเป้าหมายเพื่อช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอน มีครูประจำชั้นและครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีวิธีการและเครื่องมือที่ชัดเจน มีมาตรฐานคุณภาพ และมีร่องรอยหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้

### ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

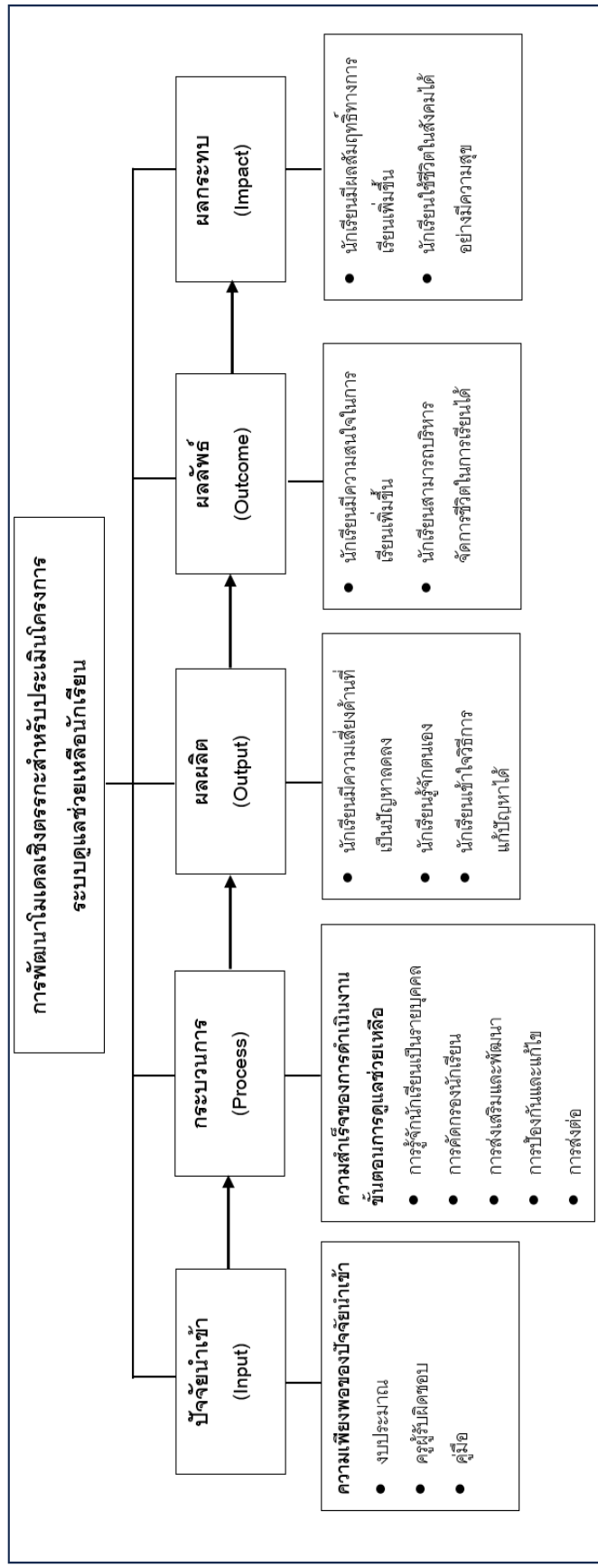
การวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้โมเดลเชิงตรรกะสำหรับการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยสารสนเทศที่ได้จากการศึกษาจะเป็นประโยชน์ดังนี้

1. ประโยชน์ที่ได้รับในเชิงวิชาการ ทำให้ได้ตัวอย่างของการใช้แนวคิดการประเมินโมเดลเชิงตรรกะในการประเมินความสำเร็จของโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อเป็นแนวทางสำหรับนักวิชาการ ครู ผู้บริหาร หรือบุคคลที่มีความสนใจในการประเมินไปใช้ในการออกแบบการประเมินต่อไป
2. ประโยชน์ที่ได้รับระดับโครงการ ทำให้ได้แนวทางในการออกแบบกระบวนการดำเนินงานหรือกิจกรรมของโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ที่จะทำให้องค์กรประสบความสำเร็จ และสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้จริง
3. ประโยชน์ที่ได้รับระดับหน่วยงาน ได้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อประกอบการตัดสินใจในการบริหารโครงการแก่โรงเรียน ให้ผู้บริหารได้ทราบถึงปัญหา ข้อดี ข้อเสีย ความเป็นไปได้ และแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขกระบวนการดำเนินงานของโครงการ สามารถเป็นข้อมูลในการวางแผนหรือกำหนดนโยบายของผู้บริหารในอนาคตได้



## กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการพัฒนาโมเดลเชิงตรรกะสำหรับประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และวิเคราะห์องค์ประกอบโมเดลเชิงตรรกะในด้านปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลลัพธ์ ผลลัพธ์ และผลกระทบบนโมเดลการประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังนี้



ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

## บทที่ 2

### เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. แนวคิดการประเมินโดยใช้โมเดลเชิงตรรกะ
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

#### 1. แนวคิดการประเมินโดยใช้โมเดลเชิงตรรกะ

การนำเสนอแนวคิดการประเมินโดยใช้โมเดลเชิงตรรกะ แบ่งเป็น 5 หัวข้อ ได้แก่ (1.1) ความหมายของโมเดลเชิงตรรกะ (1.2) องค์ประกอบของโมเดลเชิงตรรกะ (1.3) การสร้างโมเดลเชิงตรรกะ (1.4) กรอบความคิดเชิงตรรกะ และ (1.5) ประโยชน์และข้อจำกัดของโมเดลเชิงตรรกะ

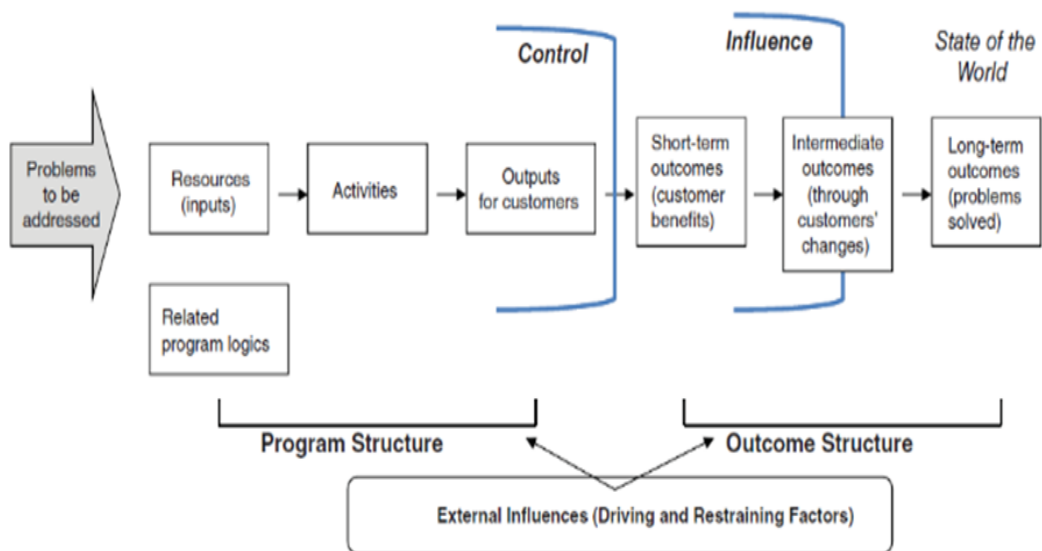
##### 1.1 ความหมายของโมเดลเชิงตรรกะ (Logic Model)

โมเดลเชิงตรรกะ (Logic Model) นั้น โดยทั่วไปแล้วหมายถึง รูปแบบหรือแผนภาพที่มีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุร่วมกันระหว่างทรัพยากรหรือปัจจัยนำเข้า (resources/input) กิจกรรมหรือกระบวนการ (activities/process) ผลผลิต (output) ผลลัพธ์ (Outcome) และผลกระทบ (impact) เพื่อช่วยให้การประเมินผลการดำเนินงานเป็นระบบ และได้ผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ (McCawley, 2001; Ellen Taylor-Powell and Henert, 2008; Helene Clark and Anderson, 2004; McCutcheon and Lohan, 2017; Newton et al., 2013; ธีญ ลักษณ์ มณี โชติ, 2560; ศิริชัย กาญจนวาสี, 2562; สุวิมล ว่องวานิช, 2552)

##### 1.2 องค์ประกอบของโมเดลเชิงตรรกะ

องค์ประกอบของโมเดลเชิงตรรกะนั้นมีทั้งสิ้น 5 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) ทรัพยากร (resources) คือ ปัจจัยนำเข้าทั้งหมดที่อาจหมายถึง งบประมาณ บุคลากร หรือสิ่งอื่น ๆ ที่สามารถสนับสนุนการทำงานได้ (2) กิจกรรม (activities) คือ การทำงานตามแผนปฏิบัติงานที่ได้วางไว้ (3) ผลผลิต (outputs) คือ ผลจากแผนงานหรือกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติ ซึ่งถือเป็นผลโดยตรงจากกิจกรรม (4) ผู้รับบริการ (consumers) คือ ผู้ที่ได้รับการดำเนินงานจากแผนกิจกรรมที่ถูกลงไว้ หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นกลุ่มเป้าหมายหลักจากแผนงาน 5. ผลลัพธ์ (Outcome) คือ ผลที่ได้จากกิจกรรมและผลผลิต ซึ่งอาจเป็นไปได้ทั้งผลลัพธ์ในระยะสั้น ผลลัพธ์ในระยะกลาง หรือผลลัพธ์ใน

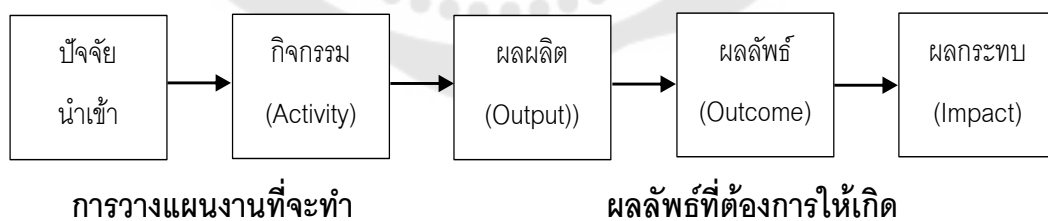
ระยะยาว ขึ้นอยู่กับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน ตัวอย่างดังภาพประกอบ 2 และ 3



ภาพประกอบ 2 แสดงองค์ประกอบของโมเดลเชิงตรรกะ (Logic Model)

ที่มา : Mclaughlin and Jordan (2010, p. 65)

ในปี 2004 W.K. Kellogg ได้นำเสนอรูปแบบแนวคิดของโมเดลเชิงตรรกะแบบพื้นฐานตามภาพประกอบที่ 3



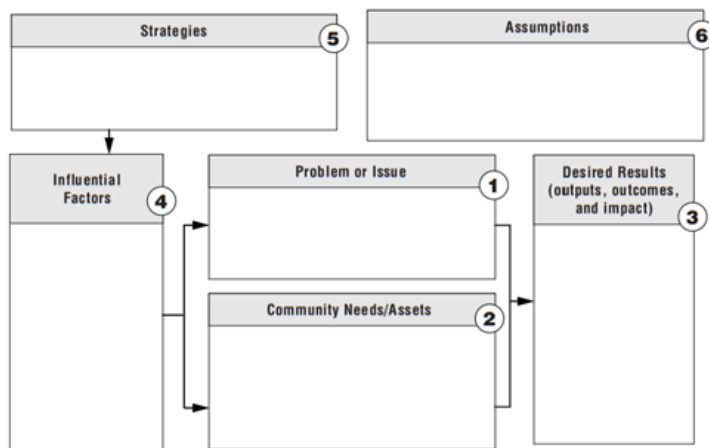
ภาพประกอบ 3 โมเดลเชิงตรรกะแบบพื้นฐาน

ที่มา : W.K. Kellogg Foundation (2004, p. 1)

### 1.3 การสร้างโมเดลเชิงตรรกะ

W.K. Kellogg (2004) ได้กล่าวว่า การสร้างโมเดลเชิงตรรกะ ประกอบด้วย

#### 1. การวางแผนโปรแกรม



ภาพประกอบ 4 การวางแผนโปรแกรม

ที่มา: W.K. Kellogg (2004, p. 14)

การสร้างความชัดเจนเกี่ยวกับทฤษฎีโปรแกรม คือ 1) การกำหนดปัญหา คือ การกำหนดถึงสิ่งที่จะแก้ปัญหาหรือเป้าหมายที่คิดไว้ 2.ความต้องการจำเป็นในเชิงสังคม คือ สิ่งที่สังคมเห็นร่วมกันว่ามีคุณค่า และควรได้รับการแก้ปัญหาเพื่อ 3. ผลลัพธ์ ซึ่งอาจเป็นไปได้ทั้งผลลัพธ์ในระยะสั้น ผลลัพธ์ในระยะกลาง หรือผลลัพธ์ในระยะยาว ขึ้นอยู่กับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน 4. ปัจจัยที่มีอิทธิพล คือ สิ่งนี้อาจส่งผลต่อการดำเนินงานหรือแผนงาน 5. กลยุทธ์ หมายถึง วิธีในการทำงานที่ส่งผลให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จ 6. ข้อสันนิษฐาน คือ การคาดเดาสิ่งนี้อาจเกิดขึ้นจากการทำงานในแผนงานที่กำหนดขึ้น ซึ่งอาจทำให้การดำเนินงานหรือแผนงานไม่เป็นไปตามคาดหวัง อย่างไรก็ตามทุกองค์ประกอบในการวางแผนถือว่ามีความสำคัญเป็นอย่างมาก หากองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งถูกระบุไว้อย่างไม่ชัดเจนหรือมีการระบุผิดไปจากเป้าประสงค์อาจทำให้แผนการดำเนินงานหรือโปรแกรมไม่ประสบความสำเร็จได้ หลังจากการระบุปัญหาแล้วการดำเนินการของโปรแกรมถือเป็นสิ่งที่ต้องปฏิบัติต่อ ดังภาพประกอบ 5

| Resources   | Activities  | Outputs   | Short- & Long-Term Outcomes  | Impact  |
|---|---|---|--|---|
| <i>In order to accomplish our set of activities we will need the following:</i> | <i>In order to address our problem or asset we will conduct the following activities:</i> | <i>We expect that once completed or under way these activities will produce the following evidence of service delivery:</i> | <i>We expect that if completed or ongoing these activities will lead to the following changes in 1-3 then 4-6 years:</i> | <i>We expect that if completed these activities will lead to the following changes in 7-10 years:</i> |
|   |   |   |  |   |

### ภาพประกอบ 5 การดำเนินการโปรแกรม

ที่มา: W.K. Kellogg (2004, p. 17)

ตัวอย่างของแผนภาพโปรแกรมโมเดลเชิงตรรกะเพื่อเพิ่มจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาที่เข้าศึกษาในสายงาน STEM โดย McLaughlin and Jordan (2010) ดังภาพประกอบ 6

| Resources   | Activities   | Outputs for Customers   | Short-Term Outcomes  | Intermediate Outcomes  | Long-Term Outcomes   |
|---|--|---|--|--|--|
| Need for increased STEM graduates   | Implement professional development for middle school teachers and scientists participating | Trained teachers and scientists   | Middle school teachers and scientists have knowledge, skills and values to implement and support new STEM curriculum | Teachers and scientists accurately apply evidenced-based STEM in the classroom and prepare home activities for parents |  |
| Evidence-based STEM pedagogy  | Teachers, scientists conduct orientation sessions for school administrators and parents    | School administrators, middle school students' parents complete orientation | Administrators and parents understand their roles in supporting STEM program   | Administrators and parents carry out their responsibilities with fidelity  |  |
| Teachers, scientists, administrators, parents, middle school students   |  |   |  |  |  |
| Funding from federal and state agencies   |  |   |  |  |  |
| Technologies  | Install middle school STEM program with fidelity   | Middle school students take advanced STEM courses, attend camps, clubs      | Middle school students improve STEM learning and see value in pursuing a STEM career                                 | Students elect to take advanced STEM courses and opt for STEM career paths in college                                  | The number of STEM college graduates who choose STEM careers increases |
| <b>External Context:</b> Driving and restraining contextual factors such as state/federal policy, funding priority shifts, available technologies, competing/complementary school programs, need for scientists, changes in school leadership |  |   |  |  |  |

ภาพประกอบ 6 ตัวอย่างตารางโมเดลเชิงตรรกะเพื่อเพิ่มจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาที่เข้าศึกษาในสายงาน STEM

ที่มา: McLaughlin and Jordan (2010, p. 76)

ซึ่งประกอบไปด้วยองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านแหล่งข้อมูล ได้แก่ ได้แก่ ความต้องการบัณฑิต STEM การสอน STEM ตามเอกสาร ครู นักวิทยาศาสตร์ ผู้บริหาร นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น การระดมทุนจากรัฐบาล และเทคโนโลยี

2. ด้านกิจกรรม ได้แก่ การดำเนินกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพสำหรับครูระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และการมีส่วนร่วมของนักวิทยาศาสตร์ ครูและนักวิทยาศาสตร์ร่วมกันจัดกิจกรรมปฐมนิเทศแก่ผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปกครอง โรงเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีการใช้หลักสูตร STEM ด้วยความเต็มใจ

3. ด้านผลผลิต ได้แก่ ครูและนักวิทยาศาสตร์ได้รับการฝึกอบรม ผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นผ่านการปฐมนิเทศ โรงเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเข้าร่วมหลักสูตร STEM ระดับสูง หรือชุมชน STEM

4. ผลลัพธ์ระยะสั้น ได้แก่ ครูและนักวิทยาศาสตร์มีความรู้ ทักษะ และเห็นคุณค่าของหลักสูตร STEM ผู้บริหารโรงเรียน และผู้ปกครองเข้าใจบทบาทในการสนับสนุนหลักสูตร STEM โรงเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นพัฒนาการจัดการเรียนการสอน STEM และเห็นคุณค่าของอาชีพที่เกี่ยวข้องกับ STEM

5. ผลลัพธ์ระยะกลาง ได้แก่ ครูและนักวิทยาศาสตร์ใช้ STEM ตามหลักฐานในห้องเรียนอย่างถูกต้องและเตรียมกิจกรรมที่บ้านสำหรับผู้ปกครอง ผู้บริหารโรงเรียน และผู้ปกครองปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจ นักเรียนได้เลือกเข้าร่วมหลักสูตร STEM ระดับสูง และเลือกเส้นทางอาชีพที่เกี่ยวข้องกับ STEM

6. ผลลัพธ์ระยะยาว ได้แก่ ตัวเลขของบัณฑิตที่จบในสาขาที่เกี่ยวข้องกับอาชีพด้าน STEM

### 3. การประเมินโปรแกรม จะแสดงถึงคำถามการประเมินโปรแกรมและตัวชี้วัด

| Evaluation Focus Area | Audience | Question | Use |
|-----------------------|----------|----------|-----|
|                       |          |          |     |
|                       |          |          |     |
|                       |          |          |     |
|                       |          |          |     |
|                       |          |          |     |
|                       |          |          |     |
|                       |          |          |     |
|                       |          |          |     |
|                       |          |          |     |
|                       |          |          |     |

ภาพประกอบ 7 การประเมินโปรแกรม

ที่มา: W.K. Kellogg Foundation (2004, p. 14)

ซึ่งมีองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้ (1) สิ่งที่ผู้ประเมินมุ่งประเมิน (focus area) (2) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการประเมิน ซึ่งอาจเป็นไปได้ทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลักหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรอง (3) คำถามในการประเมิน เป็นสิ่งที่ผู้ประเมินมุ่งประเมินจากโปรแกรม (4) การนำไปใช้ (Use) หมายถึง การนำคำถามการประเมินไปใช้ได้ในลักษณะใดบ้างเพื่อให้เหมาะสมกับคำถามการประเมิน

#### 1.4 กรอบความคิดเชิงตรรกะ

กรอบความคิดเชิงตรรกะ (Logical Framework-Log Frame) เป็นกรอบที่เป็นแผนภาพในตัวการกำหนดการประเมินต่าง ๆ ลักษณะคล้ายกรอบแนวคิดการวิจัยแต่ถือเป็นกรอบที่มุ่งเน้นในการประเมินตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ซึ่งหากมีการกำหนดกรอบการประเมินที่ดี ก็จะส่งผลทำให้การประเมินเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ หากรายละเอียดในกรอบการประเมินไม่ละเอียดหรือไม่ตรงกับเป้าหมายของโปรแกรมก็อาจทำให้การประเมินไม่ประสบความสำเร็จตามที่คาดหวัง ตัวอย่างกรอบความคิดเชิงตรรกะ (Log Frame) จาก สุวิมล ว่องวานิช (2552) ดังตาราง 1

## ตาราง 1 กรอบความคิดเชิงตรรกะ

| ลำดับชั้นของ<br>เป้าหมาย/วัตถุประสงค์ | ตัวบ่งชี้ | วิธีการเก็บข้อมูลเพื่อ<br>ตรวจสอบตัวบ่งชี้ | เงื่อนไขภายนอก<br>ที่ต้องมี |
|---------------------------------------|-----------|--|-----------------------------|
| เป้าหมาย                              |           |  |                             |
| วัตถุประสงค์                          |           |  |                             |
| จุดประสงค์                            |           |  |                             |
| ผลลัพธ์                               |           |  |                             |
| กิจกรรม                               |           |  |                             |
| ปัจจัย-ทรัพยากร                       |           |  |                             |

ที่มา : สุวิมล ว่องวาณิช (2552, p. 22)

ในปี W.K. Kellogg Foundation (2017) ได้เสนอตัวอย่างกรอบความคิดเชิงตรรกะ  
ดังตาราง 2

ตาราง 2 ตัวอย่างกรอบความคิดเชิงตรรกะของ W.K. Kellogg Foundation

| ผลผลิต/<br>ผลลัพธ์<br>(ผลที่เกิดขึ้น<br>หรือการ<br>เปลี่ยนแปลง | ตัวบ่งชี้<br>(ผลที่<br>เปลี่ยนแปลง<br>ในสังคมที่วัด<br>ได้) | การวัด<br>(ค่าสำหรับ<br>การประเมิน<br>ความ<br>คืบหน้า)   | วิธีการเก็บ<br>รวบรวม<br>ข้อมูล<br>(จะเก็บ<br>ข้อมูลได้<br>อย่างไร) | แหล่งข้อมูล<br>เก็บข้อมูลได้<br>จากที่ใด                          | การเก็บ<br>รวบรวม<br>ข้อมูล<br>ความถี่ใน<br>การเก็บ<br>ข้อมูล |
|--|---|--|---|---|---|
| ผลผลิต   |   |  |   |   |   |
| จำนวนของผู้ที่<br>ผ่านการอบรม                                  | ผู้ที่จบหลักสูตร  | - ร้อยละของ<br>ผู้เข้าร่วม<br>โครงการ/ผ่าน<br>หลักสูตร<br>- ค่าเฉลี่ยของ<br>ผู้เข้าร่วมต่อ<br>หลักสูตร | - บุคลากรที่<br>เข้าร่วม<br>โครงการ<br>- บันทึกการ<br>เข้าร่วมงาน   | - บุคลากรที่<br>เข้าร่วม<br>โครงการ<br>- บันทึกการ<br>เข้าร่วมงาน | ทุกเดือน<br>(ตาม<br>กำหนดการ<br>ของหลักสูตร)                  |



ตาราง 2 (ต่อ)

| ผลผลิต/<br>ผลลัพธ์<br>(ผลที่เกิดขึ้น<br>หรือการ<br>เปลี่ยนแปลง | ตัวบ่งชี้<br>(ผลที่<br>เปลี่ยนแปลง<br>ในสังคมที่วัด<br>ได้) | การวัด<br>(ค่าสำหรับ<br>การประเมิน<br>ความ<br>คืบหน้า)  | วิธีการเก็บ<br>รวบรวม<br>ข้อมูล<br>(จะเก็บ<br>ข้อมูลได้<br>อย่างไร) | แหล่งข้อมูล<br>เก็บข้อมูลได้<br>จากที่ใด         | การเก็บ<br>รวบรวม<br>ข้อมูล<br>ความถี่ใน<br>การเก็บ<br>ข้อมูล |
|--|---|---|---|--|---|
| <u>ผลลัพธ์ระยะ<br/>สั้น</u>                                    |   |   |   |  |   |
| ผู้เข้าร่วม<br>โครงการมี<br>ความรู้ทาง<br>การเงินมาก<br>ขึ้น   | - การใช้บริการ<br>ธนาคาร<br>- เงินออมของ<br>ครอบครัว        | - การเปิด<br>บัญชี ธนาคาร<br>- การเริ่มต้น<br>ของการออม<br>เงินของ<br>ครอบครัว                    | การ<br>สัมภาษณ์   | หลักสูตรการ<br>อบรมของ<br>ผู้เข้าร่วมการ<br>อบรม | 2 ครั้ง ตลอด<br>การจัด<br>โครงการ/<br>โปรแกรม                 |
| <u>ผลลัพธ์ระยะ<br/>กลาง</u>                                    |   |   |   |  |   |
| การฝากเงินที่<br>เพิ่มขึ้น                                     | จำนวนเงินที่<br>มากขึ้นใน<br>ธนาคาร                         | - ร้อยละของ<br>การ<br>เปลี่ยนแปลง<br>เงินออมใน<br>ธนาคาร<br>- การติดตาม<br>เงินออมของ<br>ครอบครัว | การ<br>สัมภาษณ์<br>บันทึกการ<br>ฝากเงินราย<br>เดือน                 | การจบ<br>หลักสูตรการ<br>อบรม                     | ทุก ๆ 6 เดือน<br>หลังจากจบ<br>หลักสูตรการ<br>อบรม             |

ตาราง 2 (ต่อ)

| ผลผลิต/<br>ผลลัพธ์<br>(ผลที่เกิดขึ้น<br>หรือการ<br>เปลี่ยนแปลง | ตัวบ่งชี้<br>(ผลที่<br>เปลี่ยนแปลง<br>ในสังคมที่วัด<br>ได้) | การวัด<br>(ค่าสำหรับ<br>การประเมิน<br>ความ<br>คืบหน้า) | วิธีการเก็บ<br>รวบรวม<br>ข้อมูล<br>(จะเก็บ<br>ข้อมูลได้<br>อย่างไร) | แหล่งข้อมูล<br>เก็บข้อมูลได้<br>จากที่ใด | การเก็บ<br>รวบรวม<br>ข้อมูล<br>ความถี่ใน<br>การเก็บ<br>ข้อมูล |
|--|---|--|---|--|---|
| <u>ผลลัพธ์ระยะ</u>   |   |  |   |  |   |
| <u>ยาว</u>   |   |  |   |  |   |
| การเพิ่ม   | ร้อยละของการ  | อัตราการเป็น   | การรวบรวม   | บันทึกของ                                | ทุก ๆ ปี  |
| จำนวนของชน   | เป็นเจ้าของ   | เจ้าของบ้าน  | ข้อมูลการ   | หน่วยงาน                                 |   |
| ชั้นแรงงาน   | บ้านของชุมชน  | แยกประเภท  | เป็นเจ้าของ   | ราชการ                                   |   |
| ของชาวแอฟริ  | ชั้นแรงงานของ   | ตามธุรกิจ  | บ้าน  |  |   |
| กัน-อเมริกัน ที่   | ครอบครัวแอฟริ   |  |   |  |   |
| เป็นเจ้าของ  | กัน-อเมริกัน  |  |   |  |   |
| บ้านในเมือง  |   |  |   |  |   |
| เรนโบว์  |   |  |   |  |   |

ที่มา : W.K. Kellogg Foundation (2017, pp. 129-130)

### 1.5 ประโยชน์และข้อจำกัดของโมเดลเชิงตรรกะ (logic model)

ประโยชน์ของโมเดลเชิงตรรกะนั้นมีหลากหลายประการ เช่น สามารถเป็นตัวกำหนดหรือตัวแบบการวางแผนก่อนการประเมินที่ดีได้ ทำให้มองเห็นภาพรวมก่อนการประเมิน หรือใช้เป็นตัวแบบการตรวจสอบระหว่างการประเมินกิจกรรมในช่วงที่กำลังปฏิบัติหรือดำเนินกิจกรรมได้นอกจากนั้นยังช่วยส่งเสริมความเข้าใจร่วมกันของผู้ประเมิน เช่น ช่วยในการกำหนดตัวชี้วัดคำถามในการประเมิน และช่วยในการออกแบบการเก็บข้อมูลว่าควรเก็บด้วยวิธีการใด และเก็บกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในกลุ่มใด ส่วนข้อจำกัดของโมเดลเชิงตรรกะนั้นมีหลากหลายประการ เช่น อย่างไรก็ตามในการที่ผู้ประเมินกำหนดคำถามการประเมินหรือเป้าหมายการประเมินหากมีการกำหนดที่ไม่ดี อาจทำให้โมเดลเชิงตรรกะไม่ถูกต้อง นอกจากนี้บางสิ่งที่ผู้ประเมินมุ่งประเมินอาจไม่สอดคล้องกันกับเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของโปรแกรม และแบบแผนการประเมินที่ดีบางครั้ง

ก็ไม่อาจนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ดีได้ เนื่องจากยังมีปัจจัยแทรกซ้อนอื่น ๆ อีกมากมายที่บางครั้งผู้ประเมินไม่สามารถควบคุมหรือกำหนดให้เป็นไปตามนั้นได้ (W.K. Kellogg Foundation, 2004; ศิริชัย กาญจนวาสี, 2562; สุวิมล ว่องวานิช, 2552)

## 2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

### 2.1 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือ

#### 2.1.1 ความหมายของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีความหมายหลากหลาย เช่น เป็นขั้นตอนการดูแลนักเรียน โดยครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้อง ดำเนินงานที่วางแผนไว้ เพื่อส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีคุณภาพ และปลอดภัยจากสิ่งที่ไม่พึงประสงค์มากมายในสังคม เป็นกระบวนการที่ป้องกัน ช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหา ให้อยู่ในสังคมได้อย่างปลอดภัย (กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข, 2551; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552; นพ.เกล้า ทองธรรมมา, 2563; จิระนันท์ นนทะบุตร, 2564; พรวิมล กลิ่นศรีสุข, 2564)

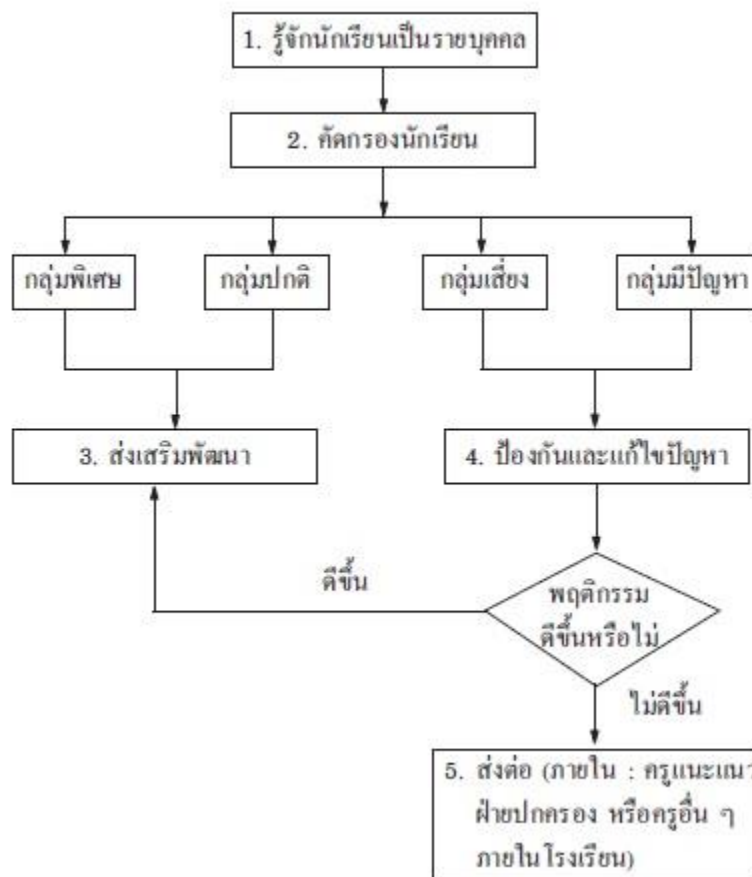
#### 2.1.2 ความสำคัญและความจำเป็นของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทุกภาคส่วนตระหนัก และเห็นความสำคัญนำไปพัฒนาป้องกันแก้ไข ให้ความช่วยเหลือให้นักเรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในทุก ๆ ด้าน ตามธรรมชาติในแต่ละช่วงวัย โดยความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552; นิรันดร์ จุลทรัพย์, 2558; สันติสุข สันติศาสนสุข และคณะ, 2559; ธิติเนตดา สิงห์แก้ว, 2562)

#### 2.1.3 การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) กล่าวว่า การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีภารกิจหลักของการดำเนินงาน 5 กิจกรรม ตามภาพประกอบ 8

### แผนภูมิแสดงกระบวนการและขั้นตอนของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน



ภาพประกอบ 8 กระบวนการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552)

#### 2.1.4 ประโยชน์ของการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

งานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นงานที่เกิดประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้อง ทั้งนักเรียน ครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน โรงเรียน เขตพื้นที่การศึกษา และประเทศชาติ เพราะได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนอย่างเข้มแข็ง จริงจัง ด้วยความเสียสละ เอาใจใส่ ทำให้นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึงทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์อย่างเหมาะสม และตรงตามสภาพปัญหา เกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน (จตุติภรณ์ นิสสัย, 2558; บุญผาชาติ เข็มวิสัย, 2558)

### 3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Deborah Helitzer และคณะ (2010, pp. 223-233) ศึกษาการประเมินโปรแกรมโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community-based Programs): การบูรณาการระหว่างโมเดลเชิงตรรกะ และการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายประโยชน์ คุณค่าของการใช้โมเดลเชิงตรรกะในการประเมินโปรแกรม โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน และบูรณาการโมเดลเชิงตรรกะกับการวิเคราะห์องค์ประกอบในการพัฒนา และปรับปรุงแผนการประเมิน วิธีการวิจัยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ ในการพัฒนาโมเดลเชิงตรรกะ วิธีการพัฒนาโมเดลเชิงตรรกะเริ่มจากการใช้ วิธีเชิงคุณภาพเพื่อร่างโมเดลเชิงตรรกะ จากนั้นพัฒนาโดยใช้ องค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง ระยะเวลาที่ใช้ การสำรวจเชิงปริมาณ การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์ องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) ผลการวิจัยพบว่า โมเดลเชิงตรรกะสามารถใช้ประโยชน์ในการ นำปฏิบัติได้จริง โดยการมีส่วนร่วมของ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และการใช้วิธีการพัฒนาทั้งวิธีอุปนัย (Inductive) และวิธีนิรนัย (Deduction)

Cooper et al. (2020) ได้ทำการศึกษาเรื่องการใช้โมเดลเชิงตรรกะแบบบูรณาการเพื่อ สร้างความเสมอภาคในเส้นทางการศึกษาของนักเรียนและการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นระบบ โดย การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ประยุกต์ใช้โมเดลเชิงตรรกะแบบบูรณาการ ซึ่งเป็นเครื่องมือใหม่ที่รวม องค์ประกอบของหลายโปรแกรมไว้ในโมเดลเชิงตรรกะเดียวเพื่อเชื่อมโยงการวิจัยการปฏิบัติ และ การประเมินผล โดยผลการศึกษาพบว่ามีสามกลยุทธ์ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ (1) การเลือกทฤษฎีและการวิจัยที่ชี้ให้เห็นถึงกิจกรรมเพื่อความก้าวหน้าในระดับนักเรียนและความเสมอภาคเชิงระบบ (2) การเชื่อมโยงกิจกรรมตามการวิจัยกับผลลัพธ์ของโปรแกรม และ (3) การรวบรวมข้อมูลระยะ ยาวของนักเรียนในระดับต่างๆ

Chang and Lee (2020) ได้ทำการศึกษาการประยุกต์ใช้โมเดลเชิงตรรกะสำหรับการวางแผนการประชุมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาวิชาชีพสำหรับครูพลศึกษา โดยผลการศึกษาพบว่า ครูพลศึกษาควรมีความรู้ด้านเนื้อหา เพียงพอที่จะให้พลศึกษาที่มีคุณภาพสูงสำหรับนักเรียน เพื่อเป็น ฐานความรู้ที่สำคัญสำหรับความรู้เนื้อหาการสอน ซึ่งถือเป็นความรู้ของครูในการปรับคำแนะนำใน กระบวนการสอนและการเรียนรู้ ที่สามารถเป็นตัวอย่างที่ ในเชิงลึก การประชุมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาวิชาชีพเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพในการช่วยให้ครูพลศึกษาปรับปรุงวิธีการสอนของพวกเขา และเพิ่มประสิทธิภาพการสอนของพวกเขา ในการวางแผนและประเมินผลการประชุมเชิง ปฏิบัติการการพัฒนาวิชาชีพอย่างมีประสิทธิภาพวิธีหนึ่งที่มีแนวโน้มที่ดีในการพัฒนาของครูคือ

การใช้โมเดลเชิงตรรกะ โมเดลเชิงตรรกะเป็นระบบเพื่อแสดงข้อมูลที่แสดงให้เห็นว่าการประชุมเชิงปฏิบัติการมีการวางแผนทำงานและประเมินผลโดยใช้องค์ประกอบหลักสามประการ: ปัจจัยนำเข้า ผลผลิต และผลลัพธ์ โมเดลเชิงตรรกะแสดงให้เห็นว่าการมุ่งมั่นที่จะบรรลุเป้าหมายที่ต้องการต้องทำอย่างไร

Mexdadoris and Jama (2020) ได้ทำการศึกษาเรื่องประสิทธิผลของการประเมินโดยใช้โมเดลเชิงตรรกะในการวิเคราะห์หลักสูตรระดับชั้นอนุบาลถึงมัธยมศึกษา การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการดำเนินการตามหลักสูตรโดยใช้โมเดลเชิงตรรกะซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ การประเมินปัจจัยนำเข้า การประเมินกิจกรรมการประเมินผลผลิต และการประเมินผลลัพธ์ วิธีการศึกษาที่ใช้เป็นวิธีการแบบผสม การศึกษานี้ดำเนินการโดยทำการวิจัยเชิงปริมาณก่อน จากนั้นจึงทำการวิจัยต่อด้วยวิธีการเชิงคุณภาพเพื่อหาข้อสรุป เทคนิคการสุ่มตัวอย่างใช้ตารางโมแกรมของ Henry King ได้จำนวนครูที่เกี่ยวข้องในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ 78 คน ในการศึกษานี้ ผู้วิจัยพบว่าการดำเนินการในภาพรวมของหลักสูตรอยู่ในระดับ ดี โดยมีคะแนนเฉลี่ย 3.84 ผลการประเมินการดำเนินการของปัจจัยนำเข้าหลักสูตรนั้นอยู่ในระดับ ดี โดยมีคะแนนเฉลี่ย 3.96 ในด้านกิจกรรมอยู่ในระดับพอใช้ โดยมีคะแนนเฉลี่ย 3.70 ด้านผลผลิตของหลักสูตรอยู่ในระดับ ดี โดยมีคะแนนเฉลี่ย 3.96 และในด้านผลลัพธ์อยู่ในระดับ พอใช้ โดยมีคะแนนเฉลี่ย 3.73

กมลชนก วุฒินาถ (2562) ศึกษาการพัฒนาโมเดลเชิงตรรกะสำหรับประเมินกระบวนการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานภาครัฐแห่งหนึ่งโดยประยุกต์ใช้มาตรฐานการประเมินอภิมาน การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย 2 ประการ ได้แก่ (1) เพื่อพัฒนาโมเดลเชิงตรรกะสำหรับประเมินกระบวนการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานภาครัฐแห่งหนึ่ง และ (2) เพื่อศึกษาความเหมาะสมตามมาตรฐานการประเมินอภิมานของโมเดลเชิงตรรกะสำหรับประเมินกระบวนการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานภาครัฐแห่งหนึ่ง วิธีการดำเนินการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การพัฒนาโมเดลเชิงตรรกะ จากเอกสารและสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลซึ่งเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจำนวน 18 คน ด้วยแบบสัมภาษณ์ที่มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาระหว่าง 0.67-1.00 จำนวน 10 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อสรุปโมเดลเชิงตรรกะสำหรับประเมินกระบวนการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานภาครัฐแห่งหนึ่ง ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า กิจกรรม ผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบ จากนั้นกำหนดกรอบการประเมินและแนวทางการประเมินตามโมเดลเชิงตรรกะที่พัฒนาขึ้น ระยะที่ 2 การศึกษาความเหมาะสมของโมเดลเชิงตรรกะ ประยุกต์ใช้มาตรฐานการประเมินอภิมานของ JCSEE (2011) เพื่อประเมินความเหมาะสมของโมเดลเชิงตรรกะที่พัฒนาขึ้น ในระยะที่ 1 จำนวน 5 มาตรฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้

ประเมิน (RAI) ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่าองค์ประกอบด้าน ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย 6 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบด้านกิจกรรม ประกอบด้วยแนวคิดทฤษฎีจาก Broom and Bey (2013) ที่เกี่ยวกับกระบวนการประชาสัมพันธ์ที่มีลักษณะเป็นขั้นตอนการ ดำเนินการที่มีความเชื่อมโยงกัน 4 ขั้นตอน องค์ประกอบด้านผลผลิต ประกอบด้วย 4 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบด้านผลลัพธ์ ประกอบด้วย 2 ตัวบ่งชี้ และองค์ประกอบด้านผลกระทบ ประกอบด้วย 2 ตัวบ่งชี้ ผลการตรวจสอบความเหมาะสมตามมาตรฐานการประเมินอภิมานโมเดลเชิงตรรกะ พบว่าค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมินเท่ากับ 0.8125 มีความสอดคล้องกันในระดับสูง และมีระดับผลการประเมินของมาตรฐานอยู่ในระดับดีมาก มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ (F1, F2) มาตรฐานด้านความถูกต้อง (A1, A2) และมาตรฐานด้านความรับผิดชอบในการประเมิน (E1-E3) มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมาก (100%) รองลงมาคือ มาตรฐานด้านอรรถประโยชน์ (U1-U3) มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมาก (96.30%) ส่วนมาตรฐานที่มีร้อยละของผลการประเมิน น้อยที่สุดคือ มาตรฐานด้านความเหมาะสม (P1, P2) มีระดับผลการประเมินในระดับดี (88.89%)

ปิยะวุฒิ ศรีชนะ (2559) ศึกษาการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนโพนงามพิทยาคาร จังหวัดยโสธร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 การประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินโครงการระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนโพนงามพิทยาคาร จังหวัดยโสธร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 ในภาพรวมและจำแนกรายด้าน 4 ด้าน ได้แก่ (1) การประเมิน บริบท หรือสภาวะแวดล้อม (Context) (2) การประเมินปัจจัยหรือทรัพยากร (Input) (3) การ ประเมินกระบวนการ(Process) และ (4) การประเมินผลผลิต (Product) และ 2) ประเมินความพึง พอใจของนักเรียนที่มีต่อการดำเนินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนโพนงาม พิทยาคาร โดยใช้การรูปแบบการประเมินแบบชิป (CIPP Model) กลุ่มเป้าหมายเป็นข้าราชการครู โรงเรียนโพนงามพิทยาคารในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 24 คน ได้มาโดยการเลือก แบบเจาะจง (Purposive Sampling) และกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน โรงเรียนโพนงามพิทยาคาร ใน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 60 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบง่าย ( Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แบบประเมินโครงการระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 40 ข้อ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 และ 2) แบบสอบถามความพึงพอใจ จำนวน 20 ข้อ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินโครงการสรุปได้ดังนี้ 1) ผลการประเมินโครงการระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนโพนงามพิทยาคารในภาพรวม พบว่าผลการประเมินอยู่ในระดับมาก

( $\bar{X} = 4.03$ , S.D. = 0.76) เมื่อพิจารณาผลการประเมินจำแนกรายด้าน 4 ด้าน พบว่า (1) การประเมินบริบทหรือสภาวะแวดล้อม พบว่าผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.23$ , S.D. = 0.75) (2) การประเมินปัจจัยหรือทรัพยากร พบว่าผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.81$ , S.D. = 0.75) (3) การประเมินกระบวนการ พบว่าผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.14$ , S.D. = 0.76) และ (4) การประเมินผลผลิต พบว่าผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.95$ , S.D. = 0.78) 2) ผลประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการดำเนินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนโพนงามพิทยาคาร พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.11$ , S.D. = 0.78)

อาสนี นิสาลี้ (2555) ศึกษาการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนแยมจาดวิชชานุสรณ์ สำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนแยมจาดวิชชานุสรณ์ สำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร โดยใช้รูปแบบการประเมินซีโป คือ ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ กระบวนการดำเนินโครงการ และผลผลิตของโครงการ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้รับผิดชอบโครงการ 12 คน คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานทั่วไป 1 คน และครู 10 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 จำนวน 269 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 7 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 3 ฉบับ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม และแบบสังเกตและวิเคราะห์เอกสารโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) การประเมินปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ พบว่า ลักษณะของโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความต้องการจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสังคมในปัจจุบัน และวัตถุประสงค์ของโครงการมีความสอดคล้องกับบริบทของสังคม ส่วนความเป็นไปได้ของโครงการ ความพร้อมและทรัพยากรอยู่ในระดับปานกลาง 2) การประเมินกระบวนการดำเนินโครงการ โดยรวมพบว่าการดำเนินงานด้านนี้อยู่ในระดับปานกลาง โดยครูที่ปรึกษาได้ทำความรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ทำการคัดกรองนักเรียน รวมทั้งมีการส่งเสริมนักเรียนกลุ่มปกติและนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหา บอกรับและแก้ไข้ปัญหา และส่งต่อนักเรียน 3) การประเมินผลผลิตของโครงการ โดยรวมพบว่าการดำเนินงานด้านนี้อยู่ในระดับปานกลาง และคุณลักษณะของนักเรียนที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ จากผลการประเมินในแต่ละด้าน ทำให้สามารถสรุปผลการประเมินในภาพรวมได้ว่าการดำเนินงานโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือ



นักเรียนนี้ได้ผลในระดับปานกลาง และโครงการนี้มีประโยชน์สำหรับนักเรียน โรงเรียนควรจะดำเนินการโครงการนี้ต่อไป

นพเกล้า ทองธรรมมา (2563) ศึกษาการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 การวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 1) ประชากรได้แก่ครูประจำชั้น ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จำนวน 1,680 คน 2) กลุ่มตัวอย่างได้แก่ครูประจำชั้นในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 เป็นครูประจำชั้น จำนวน 313 คน ระยะที่ 2 1) ศึกษาแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 โดยการสัมภาษณ์ จากโรงเรียนที่มีวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) 2) ยกร่างแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 3) ประเมินแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ด้าน ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ 1. สภาพปัจจุบันในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.61$ ) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 5 ด้าน สภาพที่พึงประสงค์ในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.61$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้ง 5 ด้าน ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 พบว่า ความต้องการจำเป็นในด้านการคัดกรองนักเรียนอยู่ในระดับสูงสุด ( $PNI_{\text{modified}} = 0.39$ ) ลำดับที่ 2 คือ ด้านการส่งเสริมนักเรียน ( $PNI_{\text{modified}} = 0.26$ ) ลำดับที่ 3 มี 2 ด้านโดยค่าเฉลี่ยเท่ากัน ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ( $PNI_{\text{modified}} = 0.25$ ) และด้านการส่งต่อนักเรียน ( $PNI_{\text{modified}} = 0.25$ ) ลำดับสุดท้าย คือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ( $PNI_{\text{modified}} = 0.24$ ) 2. ผลเกี่ยวกับแนวทางการ

ประเมินความเหมาะสมของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียน  
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 3 โดยรวมอยู่ใน  
ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ลำดับแรก ได้แก่  
ด้านการคัดกรองนักเรียน ( $\bar{X} = 4.34$ ) ลำดับที่ 2 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ( $\bar{X} = 4.30$ )  
รองลงมามีค่าเฉลี่ยที่เท่ากัน 2 ด้าน คือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ( $\bar{X} = 3.90$ ) และด้านการ  
ส่งต่อนักเรียน ( $\bar{X} = 3.90$ ) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การส่งเสริมนักเรียน ( $\bar{X} = 3.86$ ) จาก  
ผลการศึกษาค้นคว้าพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียน  
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ได้แนวทางในการพัฒนาการ  
ดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีทั้งหมด 5 องค์ประกอบ 34 แนวทาง เรียง  
ตามองค์ประกอบของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้ดังนี้ 1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็น  
รายบุคคล มีทั้งหมด จำนวน 6 แนวทาง 2. ด้านการคัดกรองนักเรียน มีทั้งหมดจำนวน 7 แนวทาง  
3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน มีทั้งหมดจำนวน 7 แนวทาง 4. ด้านการป้องกันและแก้ไข  
ปัญหา มีทั้งหมดจำนวน 8 แนวทาง 5. ด้านการส่งต่อนักเรียน มีทั้งหมดจำนวน 6 แนวทาง

จิระนันท์ นนทะบุตร (2564) ศึกษาการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบการดูแล  
ช่วยเหลือนักเรียน โดยประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับสถานศึกษา  
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษา  
สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดย  
ประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่  
การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ 2) เพื่อพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ  
นักเรียน โดยประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับสถานศึกษา สำนักงานเขต  
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ การวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน  
สภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ โดยประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนแห่ง  
การเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ โดยใช้  
แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารและครูจำนวน 339 คน โดย  
ใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan และใช้เทคนิคการสุ่มแบบแบ่งชั้น  
(Stratified Random Sampling Technique) ระยะที่ 2 แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบ  
การดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับ  
สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ โดยศึกษา และสังเคราะห์สภาพ  
ปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ที่ใช้พัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ

นักเรียนจากผู้บริหารและครู จากการสัมภาษณ์เชิงลึกโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) จำนวน 3 โรงเรียน ร่างเป็นแนวทางการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และประเมินแนวทางโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์และแบบประเมิน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และจัดลำดับความต้องการของการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การป้องกันและแก้ไขปัญหา สภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา 2. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ 34 แนวทาง ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับสถานศึกษา พบว่า แนวทางมีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

สถิตย์ วิวาสูขุ (2564) ศึกษาการประเมินโครงการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนจอมพระประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตของโครงการ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPP Model กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง และนักเรียน ปีการศึกษา 2562 จำนวน 776 คน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน คือ แบบประเมิน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณ ค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า 1) ด้านบริบท โครงการมีความสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ด้านปัจจัยเบื้องต้น โครงการมีความเหมาะสมด้านภาคีเครือข่าย ด้านบุคลากร ด้านการบริหารจัดการ ด้านงบประมาณ และด้านวัสดุอุปกรณ์ และสื่อการเรียนรู้ ในระดับมากที่สุด 3) ด้านกระบวนการ มีการปฏิบัติกิจกรรมการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล กิจกรรมการคัดกรอง นักเรียน กิจกรรมการส่งเสริมและพัฒนา ในระดับมากที่สุด และปฏิบัติกิจกรรมการป้องกันและ แก้ไข และกิจกรรมการส่งต่อ

นักเรียน อยู่ในระดับมาก และ 4) ด้านผลผลิต นักเรียนได้รับการพัฒนาในด้านเสริมสร้างทักษะชีวิตและการคุ้มครองนักเรียน ด้านความสามารถในการเรียนรู้ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน และด้านการป้องกันและแก้ไขด้านการเรียน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อโครงการโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีพึงพอใจมากที่สุดที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียนและนักเรียนมีความสามารถในการ เรียนรู้ที่อยู่ในระดับที่ดีขึ้น

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า

1. งานวิจัยเกี่ยวกับโมเดลเชิงตรรกะ ด้านวัตถุประสงค์ของการนำ Logic Model ไปใช้ ส่วนใหญ่นำไปใช้ในการพัฒนาโมเดลเชิงตรรกะ ด้านบริบทการประเมิน ส่วนใหญ่ประเมินบริบททางสุขภาพและธุรกิจ
2. งานวิจัยที่เกี่ยวกับงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งการประเมินโครงการ ส่วนใหญ่ใช้รูปแบบการประเมิน CIPP Model และรูปแบบการประเมินแบบซีโป

### บทที่ 3

## วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาโมเดลเชิงตรรกะสำหรับการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร และประเมินผลโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน กรณีศึกษาโรงเรียนพิบูลอุปถัมภ์ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยในครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 พัฒนาโมเดลเชิงตรรกะสำหรับการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

ระยะที่ 2 การประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร กรณีศึกษาโรงเรียนพิบูลอุปถัมภ์

#### ระยะที่ 1 การพัฒนาโมเดลเชิงตรรกะสำหรับการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

การพัฒนาโมเดลในระยะที่ 1 ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาโมเดลเชิงตรรกะและตรวจสอบความเหมาะสมของโมเดล ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน มีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนาโมเดลเชิงตรรกะสำหรับการประเมินโครงการ

เป็นระยะที่ทำให้ได้โมเดลเชิงตรรกะสำหรับการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนของในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระบบการดูแล

2. นำข้อมูลจากเอกสารการรายงานสรุปผลโครงการระบบการดูแลนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยเลือกโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ที่ได้รับรางวัลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ประจำปี 2563 – 2564 จำนวน 5 โรงเรียน

3. เก็บข้อมูลการวิจัยโรงเรียนทั้ง 5 โรงเรียน โดยการสอบถามจากผู้รับผิดชอบโครงการ เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการดำเนินงาน ผลผลิต และผลลัพธ์ ที่ได้จากการดำเนินงานตามโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

4. วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ตามกระบวนการวิเคราะห์เนื้อหา จากข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากการศึกษาเอกสารโครงการและการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 5 โรงเรียน

5. นำผลการวิเคราะห์เนื้อหามาสังเคราะห์เป็นแผนภาพที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำเข้า กระบวนการดำเนินงาน ผลผลิต และผลลัพธ์สำหรับการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร

6. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโมเดลเชิงตรรกะสำหรับการประเมินโครงการต่าง ๆ และเอกสารแนวคิด ทฤษฎี รูปแบบโมเดลเชิงตรรกะ

ผู้วิจัยร่างโมเดลเชิงตรรกะสำหรับประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในระบบการดูแล จำนวน 5 โรงเรียน โดยยึดหลักความสอดคล้องและหลักเกณฑ์เชิงทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อสรุปสำหรับการกำหนดองค์ประกอบต่าง ๆ ในด้านปัจจัยนำเข้า กระบวนการดำเนินงาน ผลผลิต และผลลัพธ์ของโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ตรวจสอบความเหมาะสมของแบบร่างโมเดลเชิงตรรกะสำหรับการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ให้พิจารณาในประเด็นเกี่ยวกับความครอบคลุม ความเหมาะสม ความชัดเจน และมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ขององค์ประกอบโมเดลเชิงตรรกะ สำหรับการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

### กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลงานวิจัยในขั้นตอนที่ 1 ประกอบด้วย

1. ผู้บริหารโรงเรียนของโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 5 โรงเรียน โรงเรียนละ 1 ท่าน

2. ผู้รับผิดชอบโครงการ และครูผู้สอนของโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 5 โรงเรียน โรงเรียนละ 3 คน

### เครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อกำหนดปัจจัยและกระบวนการดำเนินงานที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างแบบปลายเปิด มีวัตถุประสงค์ เพื่อใช้สัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบโครงการ ครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องในโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในขั้นตอนที่ 1 มีแนวทางการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษารายละเอียดของโครงการ เอกสารแนวทางการดำเนินงานตามโครงการงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อกำหนดประเด็นการตั้งคำถาม

2. ศึกษาการเขียนข้อคำถาม และการสร้างแบบสัมภาษณ์จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สร้างข้อคำถามสำหรับสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมประเด็นที่ต้องการวัดตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเป็นแบบมีโครงสร้าง ที่มีการกำหนดข้อคำถามไว้ล่วงหน้าเพื่อเป็นแนวทางในการสัมภาษณ์

3. นำแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องโดยมีผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์

### การเก็บรวบรวมข้อมูล

รายละเอียดการเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ออนไลน์กับผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบโครงการ ครูผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้องในโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยผู้วิจัยได้มีกรอบการดำเนินการเก็บข้อมูลในแต่ละโรงเรียน ดังตาราง 4

ตาราง 3 การดำเนินการเก็บข้อมูลวิจัย

| โรงเรียน                             | ครั้งที่ | ผู้ให้ข้อมูล        | วิธีการเก็บข้อมูล  |
|--------------------------------------|----------|---------------------|--|
| โรงเรียน<br>ป ระ ถ ม<br>นนทรี        | 1        | ผู้บริหารโรงเรียน   | การสัมภาษณ์  |
|                                      | 2        | ผู้รับผิดชอบโครงการ | ศึกษาเอกสาร และรายงานสรุปผล<br>โครงการระบบการดูแลช่วยเหลือ<br>นักเรียนของโรงเรียน<br>การสัมภาษณ์ |
|                                      | 3        | ครูผู้สอน           | การสัมภาษณ์  |
| โรงเรียนวัด<br>อมรินทร์<br>ราม       | 1        | ผู้บริหารโรงเรียน   | การสัมภาษณ์  |
|                                      | 2        | ผู้รับผิดชอบโครงการ | ศึกษาเอกสาร และรายงานสรุปผล<br>โครงการระบบการดูแลช่วยเหลือ<br>นักเรียนของโรงเรียน<br>การสัมภาษณ์ |
|                                      | 3        | ครูผู้สอน           | การสัมภาษณ์  |
| โรงเรียน<br>อ นุ บ า ล<br>พิบูลเวศน์ | 1        | ผู้บริหารโรงเรียน   | การสัมภาษณ์  |
|                                      | 2        | ผู้รับผิดชอบโครงการ | ศึกษาเอกสาร และรายงานสรุปผล<br>โครงการระบบการดูแลช่วยเหลือ<br>นักเรียนของโรงเรียน<br>การสัมภาษณ์ |
|                                      | 3        | ครูผู้สอน           | การสัมภาษณ์  |
| โรงเรียนวัด<br>นาคปรก                | 1        | ผู้บริหารโรงเรียน   | การสัมภาษณ์  |
|                                      | 2        | ผู้รับผิดชอบโครงการ | ศึกษาเอกสาร และรายงานสรุปผล<br>โครงการระบบการดูแลช่วยเหลือ<br>นักเรียนของโรงเรียน<br>การสัมภาษณ์ |
|                                      | 3        | ครูผู้สอน           | การสัมภาษณ์  |



ตาราง 3 (ต่อ)

| โรงเรียน                      | ครั้งที่ | ผู้ให้ข้อมูล        | วิธีการเก็บข้อมูล  |
|-------------------------------|----------|---------------------|--|
| โรงเรียน<br>พิบูล<br>อุปถัมภ์ | 1        | ผู้บริหารโรงเรียน   | การสัมภาษณ์  |
|                               | 2        | ผู้รับผิดชอบโครงการ | ศึกษาเอกสาร และรายงานสรุปผล<br>โครงการระบบการดูแลช่วยเหลือ<br>นักเรียนของโรงเรียน<br>การสัมภาษณ์ |
|                               | 3        | ครูผู้สอน           | การสัมภาษณ์  |

#### การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จาก การสัมภาษณ์ การศึกษาเอกสารวิชาการ ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลโดยใช้โมเดลเชิงตรรกะ (Logic Model) และบทสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้าและกระบวนการดำเนินงานที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 2 ตรวจสอบความเหมาะสมในองค์ประกอบส่วนย่อยของโมเดลเชิงตรรกะ สำหรับการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำเสนอโมเดลเชิงตรรกะสำหรับการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและนำไปตรวจสอบความเหมาะสมในองค์ประกอบต่าง ๆ ของโมเดลเชิงตรรกะสำหรับการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยพิจารณาความเหมาะสมในองค์ประกอบต่าง ๆ ของโมเดลเชิงตรรกะ ความครอบคลุมของโครงการ และมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ในด้านปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการดำเนินงาน (Activities) ผลผลิต (Output) ผลลัพธ์ (Outcome) และนำมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อนำไปพัฒนาเป็น

โมเดลเชิงตรรกะสำหรับการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

2. ปรับปรุงองค์ประกอบต่าง ๆ ของโมเดลเชิงตรรกะสำหรับการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร และนำมาพัฒนาเป็นโมเดลเชิงตรรกะสำหรับการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ฉบับสมบูรณ์

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลวิจัย

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในงานวิจัยขั้นตอนที่ 2 ประกอบด้วย

1. อาจารย์ที่มีประสบการณ์การทำงานด้านการวัดและประเมินผล มากกว่า 5 ปี จำนวน 2 ท่าน
2. ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์การทำงานในด้านงานระบบการดูแลช่วยเหลือมากกว่า 5 ปี จำนวน 2 ท่าน
3. ผู้รับผิดชอบโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 1 ท่าน โดยผู้วิจัยคิดเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling)

เครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบความเหมาะสมในองค์ประกอบต่าง ๆ ของโมเดลเชิงตรรกะสำหรับการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีลักษณะเป็นแบบสอบถามเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมในองค์ประกอบต่าง ๆ ของโมเดลเชิงตรรกะสำหรับการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยพิจารณาองค์ประกอบต่าง ๆ ของโมเดลเชิงตรรกะในด้านความเหมาะสม ความครอบคลุมของโครงการ และมีความเป็นไปได้ของปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการดำเนินงาน (Activities) ผลผลิต (Output) ผลลัพธ์ (Outcome) โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับความเหมาะสมในองค์ประกอบต่าง ๆ ของโมเดลเชิงตรรกะ สำหรับการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการดำเนินงาน (Activities) ผลผลิต (Output) ผลลัพธ์ (Outcome) ของโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ แบ่งเป็น มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนจากการตอบแบบสอบถาม ดังนี้

## เกณฑ์การให้คะแนน

- 5 หมายถึง ความเหมาะสมในองค์ประกอบต่างๆของโมเดลเชิงตรรกะอยู่ในระดับ มากที่สุด
- 4 หมายถึง ความเหมาะสมในองค์ประกอบต่างๆของโมเดลเชิงตรรกะอยู่ในระดับ มาก
- 3 หมายถึง ความเหมาะสมในองค์ประกอบต่างๆของโมเดลเชิงตรรกะอยู่ในระดับ ปานกลาง
- 2 หมายถึง ความเหมาะสมในองค์ประกอบต่างๆของโมเดลเชิงตรรกะอยู่ในระดับ น้อย
- 1 หมายถึง ความเหมาะสมในองค์ประกอบต่างๆของโมเดลเชิงตรรกะอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด โดยให้เขียนแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่น ๆ เกี่ยวกับองค์ประกอบต่าง ๆ ของแบบร่างโมเดลเชิงตรรกะสำหรับการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

## ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร งานวิจัย และเครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เอกสารแนวทางในการดำเนินงานตามโครงการงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
2. กำหนดองค์ประกอบต่าง ๆ และข้อคำถามที่จะใช้ในงานวิจัยโมเดลเชิงตรรกะสำหรับประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ในด้านปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการดำเนินงาน (Activities) ผลผลิต (Output) ผลลัพธ์ (Outcome)
3. ศึกษาแนวทางการสร้างแบบสอบถามจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในการร่างข้อคำถามแบ่งเป็นสองส่วนหลัก ส่วนแรกสอบถามเกี่ยวกับความเหมาะสมในองค์ประกอบต่างๆของโมเดลเชิงตรรกะ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ( Rating Scale ) 5 ระดับ แบ่งเป็นมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุดและส่วนที่สองการเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่น ๆ เกี่ยวกับองค์ประกอบต่างๆ ของโมเดลเชิงตรรกะ สำหรับประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

4. นำแบบสอบถามความเหมาะสมในองค์ประกอบต่าง ๆ ของโมเดลเชิงตรรกะ สำหรับประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ร่างไว้เสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาโทเพื่อตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา รวมทั้งภาษาที่ใช้แล้วนำมาปรับปรุง

5. นำแบบสอบถามความเหมาะสมในองค์ประกอบต่างๆ ของโมเดลเชิงตรรกะ สำหรับประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ที่ได้ปรับปรุงจากคำแนะนำของ คณะกรรมการควบคุมปริญญาโทแล้วนำมาแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความชัดเจนในการสื่อความโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ของแบบสอบถามตรวจสอบความเหมาะสมในองค์ประกอบต่าง ๆ ของโมเดลเชิงตรรกะ สำหรับประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

6. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ได้ ตรวจสอบความเหมาะสมในองค์ประกอบต่างๆ ของโมเดลเชิงตรรกะ สำหรับประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามความเหมาะสมในองค์ประกอบต่างๆ ของโมเดลเชิงตรรกะ สำหรับประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน พร้อมรายละเอียดโครงร่างวิทยานิพนธ์ ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความชัดเจนในการสื่อความของแบบสอบถามความเหมาะสมในองค์ประกอบต่าง ๆ ของโมเดลเชิงตรรกะ สำหรับประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความร่วมมือในการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมในองค์ประกอบย่อยของโมเดลเชิงตรรกะ สำหรับประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ที่ออกโดยบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และผู้วิจัยดำเนินการติดตามประสานงานทางโทรศัพท์และและนัดหมายเพื่อจัดส่งแบบสอบถามสำหรับประเมินโครงการ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์แบบประเมินความเหมาะสมในองค์ประกอบต่าง ๆ ของโมเดลเชิงตรรกะสำหรับประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยการวิเคราะห์ด้วยสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

ตาราง 4 เกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูล

| คะแนนเฉลี่ย | แปลผล   |
|-------------|---|
| 4.51 – 5.00 | องค์ประกอบต่าง ๆ ของโมเดลเชิงตรรกะมีความเหมาะสมครอบคลุม และมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ในระดับมากที่สุด  |
| 3.51 – 4.50 | องค์ประกอบต่าง ๆ ของโมเดลเชิงตรรกะมีความเหมาะสมครอบคลุม และมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ในระดับมาก        |
| 2.51 – 3.50 | องค์ประกอบต่าง ๆ ของโมเดลเชิงตรรกะมีความเหมาะสมครอบคลุม และมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ในระดับปานกลาง    |
| 1.51 – 2.50 | องค์ประกอบต่าง ๆ ของโมเดลเชิงตรรกะมีความเหมาะสมครอบคลุม และมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ในระดับน้อย       |
| 1.00 – 1.50 | องค์ประกอบต่าง ๆ ของโมเดลเชิงตรรกะมีความเหมาะสมครอบคลุม และมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ในระดับน้อยที่สุด |

รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด มาจัดกลุ่มตามความถี่ของคำตอบแล้ว นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการบรรยายเชิงพรรณนา

## ระยะที่ 2 การประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร กรณีศึกษาโรงเรียนพิบูลอุปถัมภ์

ระยะนี้เป็นการนำโมเดลเชิงตรรกะที่ได้พัฒนาขึ้นจากระยะที่ 1 มาทดลองประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร กรณีศึกษาโรงเรียนพิบูลอุปถัมภ์ โดยมีวิธีดำเนินการประเมิน ดังนี้

1. ร่างกรอบการประเมิน ผู้วิจัยได้ร่างกรอบการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งประกอบด้วย ประเด็นการประเมิน วัตถุประสงค์การประเมิน ตัวบ่งชี้แหล่งข้อมูล วิธีการประเมิน เครื่องมือประเมิน การวิเคราะห์หาข้อมูล และเกณฑ์การประเมิน

จากนั้นนำกรอบการประเมินเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

2. แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แหล่งข้อมูลที่เป็นเอกสาร และแหล่งข้อมูลที่เป็นบุคคล มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 แหล่งข้อมูลที่เป็นเอกสาร ประกอบด้วย รายงานสรุปผลโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนพิบูลอุปถัมภ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

2.2 แหล่งข้อมูลที่เป็นบุคคล เป็นครูผู้สอนของโรงเรียนพิบูลอุปถัมภ์ จำนวน 29 คน และนักเรียน จำนวน 181 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและพัฒนาเครื่องมือ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบโมเดลเชิงตรรกะ ในด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการดำเนินงาน (Activities) ด้านผลผลิต (Output) และด้านผลลัพธ์ (Outcome) เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ประกอบด้วย แบบบันทึกข้อมูล แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามความคิดเห็น ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยกำหนดค่าน้ำหนักคะแนนตามระดับความคิดเห็น ดังนี้

5 หมายถึง ระดับความคิดเห็น เห็นด้วย มากที่สุด

4 หมายถึง ระดับความคิดเห็น เห็นด้วย มาก

3 หมายถึง ระดับความคิดเห็น เห็นด้วย ปานกลาง

2 หมายถึง ระดับความคิดเห็น เห็นด้วย น้อย

1 หมายถึง ระดับความคิดเห็น เห็นด้วย น้อยที่สุด

และมีเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51 - 5.00 หมายถึง ผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 - 4.50 หมายถึง ผลการประเมินอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 - 3.50 หมายถึง ผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 - 2.50 หมายถึง ผลการประเมินอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.50 หมายถึง ผลการประเมินอยู่ในระดับน้อยที่สุด

### ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน และการประเมินโดยใช้รูปแบบโมเดลเชิงตรรกะ เพื่อกำหนดประเด็นข้อคำถามในการ สร้างแบบถามความคิดเห็นตามกรอบการประเมินในด้านต่าง ๆ

2. นำแบบสอบถามความคิดเห็นที่พัฒนาขึ้นส่งให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ ความเหมาะสมและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3. ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม ความคิดเห็น โดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม และความสอดคล้องระหว่างข้อ คำถามกับนิยามศัพท์ของตัวแปร จากนั้นคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนี IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ซึ่ง ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ มีจำนวน 3 คน ประกอบด้วย

3.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลมีคุณสมบัติ ดังนี้

1) สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอกในสาขาวัด และประเมินผล

2) มีประสบการณ์การทำงานด้านการวัดและประเมินผลไม่ต่ำกว่า 3 ปี

3.2 บุคคลผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการพัฒนาโมเดลเชิงตรรกะ มี คุณสมบัติ ดังนี้

1) สำเร็จการศึกษาปริญญาโทหรือปริญญาเอกในสาขาการวัดและ ประเมินผล

2) มีประสบการณ์การทำงานวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวกับการพัฒนาโมเดลเชิง ตรรกะ

3.3 บุคคลผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน

1) สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอกในสาขาที่ เกี่ยวข้องกับด้านการศึกษา

2) มีประสบการณ์ทำงานเกี่ยวกับการประเมินโครงการระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนไม่ต่ำกว่า 3 ปี

4. ผู้วิจัยแก้ไขแบบสอบถามความคิดเห็นตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

5. ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือก่อนนำไปใช้จริง ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ นำไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 คน จากนั้นนำแบบสอบถามไปวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค

6. จัดพิมพ์แบบสอบถามความคิดเห็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลสอบถามความคิดเห็นผู้ที่เกี่ยวข้องโดยผู้วิจัยเป็นผู้เก็บข้อมูลเอง

#### การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลเอกสาร และการสัมภาษณ์ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

2. ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากแบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

#### กรอบการประเมิน

ผู้วิจัยกำหนดตัวชี้วัดเพื่อประเมินโครงการ จำนวน 5 ด้าน 11 ตัวชี้วัด ได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้า มี 3 ตัวชี้วัด ด้านกระบวนการ มี 1 ตัวชี้วัด ด้านผลผลิต มี 3 ตัวชี้วัด ด้านผลลัพธ์ มี 2 ตัวชี้วัด และด้านผลกระทบ มี 2 ตัวชี้วัด มีรายละเอียดดังนี้

#### ตาราง 5 กรอบการประเมิน

| ตัวชี้วัด              | เกณฑ์การประเมิน  | วิธีการและเครื่องมือ | การวิเคราะห์ข้อมูล    |
|------------------------|--|----------------------|-----------------------|
| ปัจจัยนำเข้า           |  |                      |                       |
| ความเพียงพอของงบประมาณ | ดี = งบประมาณมีความเพียงพออยู่ระหว่างร้อยละ 75 - 100<br>ปานกลาง = งบประมาณมีความเพียงพออยู่ระหว่างร้อยละ 50 - 74<br>ปรับปรุง = งบประมาณมีความเพียงพออยู่ระหว่างร้อยละ 0 - 49 | - แบบสอบถาม          | - ความถี่<br>- ร้อยละ |



ตาราง 5 (ต่อ)

| ตัวชี้วัด   | เกณฑ์การประเมิน   | วิธีการและเครื่องมือ | การวิเคราะห์ข้อมูล  |
|---|---|----------------------|---------------------|
| ร้อยละของครูผู้รับผิดชอบที่มีความรู้ความสามารถด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมากขึ้นไป | ดี = ครูที่มีความรู้ความสามารถด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ระหว่างร้อยละ 75 - 100<br>ปานกลาง = ครูที่มีความรู้ความสามารถด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ระหว่างร้อยละ 50 - 74<br>ปรับปรุง = ครูที่มีความรู้ความสามารถด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ระหว่างร้อยละ 0 - 49 | แบบสอบถาม            | - ความถี่<br>ร้อยละ |
| ความครบถ้วนของเนื้อหาที่จำเป็นในคู่มือ  | ดี = ความครบถ้วนของเนื้อหาที่จำเป็นในคู่มืออยู่ระหว่างร้อยละ 75 - 100<br>ปานกลาง = ความครบถ้วนของเนื้อหาที่จำเป็นในคู่มืออยู่ระหว่างร้อยละ 50 - 74<br>ปรับปรุง = ความครบถ้วนของเนื้อหาที่จำเป็นในคู่มืออยู่ระหว่างร้อยละ 0 - 49   | - แบบสอบถาม          | - ความถี่<br>ร้อยละ |
| <b>กระบวนการ</b>  |   |                      |                     |
| ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานช่วยเหลือนักเรียน   | ดี = ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานช่วยเหลือนักเรียนอยู่ระหว่างร้อยละ 75 - 100<br>ปานกลาง = ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานช่วยเหลือ   | - แบบสอบถาม          | - ความถี่<br>ร้อยละ |

ตาราง 5 (ต่อ)

| ตัวชี้วัด  | เกณฑ์การประเมิน  | วิธีการและเครื่องมือ | การวิเคราะห์ข้อมูล    |
|--|--|----------------------|-----------------------|
|  | นักเรียนอยู่ระหว่างร้อยละ 50 – 74<br>ปรับปรุง = ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานช่วยเหลือนักเรียนอยู่ระหว่างร้อยละ 0 – 49  |                      | -                     |
| <b>ผลผลิต</b>  |  |                      | -                     |
| ร้อยละของนักเรียนที่มีความเสี่ยงด้านที่เป็นปัญหาลดลง | ดี = นักเรียนที่มีความเสี่ยงด้านที่เป็นปัญหาลดลงอยู่ระหว่างร้อยละ 75 – 100<br>ปานกลาง = นักเรียนที่มีความเสี่ยงด้านที่เป็นปัญหาลดลงอยู่ระหว่างร้อยละ 50 – 74<br>ปรับปรุง = นักเรียนที่มีความเสี่ยงด้านที่เป็นปัญหาลดลงอยู่ระหว่างร้อยละ 0 – 49 | แบบสอบถาม            | - ความถี่<br>- ร้อยละ |
| ร้อยละของนักเรียนรู้จักตนเอง                         | ดี = นักเรียนรู้จักตนเองอยู่ระหว่างร้อยละ 75 - 100<br>ปานกลาง = นักเรียนรู้จักตนเองอยู่ระหว่างร้อยละ 50 – 74<br>ปรับปรุง = นักเรียนรู้จักตนเองอยู่ระหว่างร้อยละ 0 – 49   | แบบสอบถาม            | - ความถี่<br>- ร้อยละ |
| ร้อยละของนักเรียนเข้าใจ                              | ดี = นักเรียนเข้าใจวิธีการแก้ปัญหาได้อยู่ระหว่างร้อยละ 75 - 100  | - แบบสอบถาม          | - ความถี่<br>- ร้อยละ |

ตาราง 5 (ต่อ)

| ตัวชี้วัด   | เกณฑ์การประเมิน   | วิธีการและเครื่องมือ | การวิเคราะห์ข้อมูล    |
|---|---|----------------------|-----------------------|
| วิธีการแก้ปัญหา<br>ได้  | ปานกลาง = นักเรียนเข้าใจ<br>วิธีการแก้ปัญหาได้อยู่ระหว่าง<br>ร้อยละ 50 – 74<br><br>ปรับปรุง = นักเรียนเข้าใจ<br>วิธีการแก้ปัญหาได้อยู่ระหว่าง<br>ร้อยละ 0 – 49  |                      | -                     |
| <b>ผลลัพธ์</b>  |   |                      | -                     |
| ร้อยละของ<br>นักเรียนมีความ<br>สนใจในการเรียน<br>เพิ่มขึ้น            | ดี = นักเรียนมีความสนใจใน<br>การเรียนเพิ่มขึ้นอยู่ระหว่าง<br>ร้อยละ 75 - 100<br><br>ปานกลาง = นักเรียนมีความ<br>สนใจในการเรียนเพิ่มขึ้นอยู่<br>ระหว่างร้อยละ 50 – 74<br><br>ปรับปรุง = นักเรียนมีความ<br>สนใจในการเรียนเพิ่มขึ้นอยู่<br>ระหว่างร้อยละ 0 – 49          | แบบสอบถาม            | - ความถี่<br>- ร้อยละ |
| ร้อยละของ<br>นักเรียนสามารถ<br>บริหารจัดการ<br>ชีวิตในการเรียน<br>ได้ | ดี = นักเรียนสามารถบริหาร<br>จัดการชีวิตในการเรียนได้อยู่<br>ระหว่างร้อยละ 75 – 100<br><br>ปานกลาง = นักเรียนเข้าใจ<br>วิธีการแก้ปัญหาได้อยู่ระหว่าง<br>ร้อยละ 50 – 74<br><br>ปรับปรุง = นักเรียนสามารถ<br>บริหารจัดการชีวิตในการเรียน<br>ได้อยู่ระหว่างร้อยละ 0 – 49 | แบบสอบถาม            | - ความถี่<br>- ร้อยละ |

ตาราง 5 (ต่อ)

| ตัวชี้วัด   | เกณฑ์การประเมิน   | วิธีการและเครื่องมือ | การวิเคราะห์ข้อมูล    |
|---|---|----------------------|-----------------------|
| <b>ผลกระทบ</b>                                    |   |                      |                       |
| ร้อยละของนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น   | ดี = นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอยู่ระหว่างร้อยละ 75 - 100<br>ปานกลาง = นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอยู่ระหว่างร้อยละ 50 - 74<br>ปรับปรุง = นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอยู่ระหว่างร้อยละ 0 - 49       | - แบบสอบถาม          | - ความถี่<br>- ร้อยละ |
| ร้อยละของนักเรียนใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข | ดี = นักเรียนใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขอยู่ระหว่างร้อยละ 75 - 100<br>ปานกลาง = นักเรียนใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขอยู่ระหว่างร้อยละ 50 - 74<br>ปรับปรุง = นักเรียนใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขอยู่ระหว่างร้อยละ 0 - 49 | - แบบสอบถาม          | - ความถี่<br>- ร้อยละ |

## บทที่ 4

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยเรื่อง “การพัฒนาโมเดลเชิงตรรกะสำหรับการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร” มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ ได้แก่ 1) เพื่อพัฒนาโมเดลเชิงตรรกะสำหรับการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร และ 2) เพื่อประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร กรณีศึกษาโรงเรียนพิบูลอุปถัมภ์

ผลการวิจัยแบ่ง 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาโมเดลเชิงตรรกะสำหรับการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 2 ผลประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร กรณีศึกษาโรงเรียนพิบูลอุปถัมภ์

#### **ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาโมเดลเชิงตรรกะสำหรับการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร**

ในการพัฒนาโมเดลเชิงตรรกะสำหรับการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ที่ได้รับรางวัลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ประจำปี 2563 – 2564 จำนวน 5 โรงเรียน ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดรูปแบบโมเดลเชิงตรรกะ (Logic Model) ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบ สำหรับการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้นำองค์ประกอบต่าง ๆ มาจัดให้สอดคล้องกับแนวคิดดังกล่าว จากนั้นผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบของแบบร่างโมเดลเชิงตรรกะ (Logic Model) สำหรับการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

กรุงเทพมหานคร ที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ได้รับรางวัลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ประจำปี 2563 – 2564 จำนวน 5 โรงเรียน ที่ได้ส่งเคราะห์ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ได้แก่ 1) อาจารย์ที่มีประสบการณ์การทำงานด้านการวัดและประเมินผล มากกว่า 5 ปี จำนวน 2 ท่าน ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์การทำงานในด้านงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมากกว่า 5 ปี จำนวน 2 ท่าน และผู้รับผิดชอบโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 1 คน โดยผู้วิจัยคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ตรวจสอบความเหมาะสมโดยใช้แบบประเมินความเหมาะสมในองค์ประกอบย่อยของโมเดลเชิงตรรกะ สำหรับประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยโมเดลเชิงตรรกะ สำหรับการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีองค์ประกอบ ดังนี้

ตาราง 6 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบโมเดลเชิงตรรกะโดยศึกษาจากโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ

| องค์ประกอบโมเดลเชิงตรรกะ             | โรงเรียน |   |   |   |   |
|--------------------------------------|----------|---|---|---|---|
|                                      | 1        | 2 | 3 | 4 | 5 |
| <b>ปัจจัยนำเข้า</b>                  |          |   |   |   |   |
| งบประมาณ                             | ✓        | ✓ | ✓ | ✓ | ✓ |
| ครูผู้รับผิดชอบ                      | ✓        | ✓ | ✓ | ✓ | ✓ |
| คู่มือ                               | ✓        | ✓ | ✓ | ✓ | ✓ |
| <b>กระบวนการ</b>                     |          |   |   |   |   |
| ขั้นตอนการดูแลช่วยเหลือ              | ✓        | ✓ | ✓ | ✓ | ✓ |
| 1. ขั้นการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล | ✓        | ✓ | ✓ | ✓ | ✓ |
| 2. ขั้นการคัดกรองนักเรียน            | ✓        | ✓ | ✓ | ✓ | ✓ |
| 3. ขั้นการส่งเสริมและพัฒนา           | ✓        | ✓ | ✓ | ✓ | ✓ |
| 4. ขั้นการป้องกันและแก้ไขปัญหา       | ✓        | ✓ | ✓ | ✓ | ✓ |
| 5. ขั้นการส่งต่อ                     | ✓        | ✓ | ✓ | ✓ | ✓ |

ตาราง 6 (ต่อ)

| องค์ประกอบโมเดลเชิงตรรกะ                     | โรงเรียน |   |   |   |   |
|--|----------|---|---|---|---|
|  | 1        | 2 | 3 | 4 | 5 |
| <b>ผลผลิต</b>                                |          |   |   |   |   |
| นักเรียนมีความเสี่ยงด้านที่เป็นปัญหาลดลง     | ✓        | ✓ | ✓ | ✓ | ✓ |
| นักเรียนรู้จักตนเอง                          | ✓        | ✓ | ✓ | ✓ | ✓ |
| นักเรียนเข้าใจวิธีการแก้ปัญหาได้             | ✓        | ✓ | ✓ | ✓ | ✓ |
| <b>ผลลัพธ์</b>                               |          |   |   |   |   |
| นักเรียนมีความสนใจในการเรียนเพิ่มขึ้น        | ✓        | ✓ | ✓ | ✓ | ✓ |
| นักเรียนสามารถบริหารจัดการชีวิตในการเรียนได้ | ✓        | ✓ | ✓ | ✓ | ✓ |
| <b>ผลกระทบ</b>                               |          |   |   |   |   |
| นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น       | ✓        | ✓ | ✓ | ✓ | ✓ |
| นักเรียนใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข     | ✓        | ✓ | ✓ | ✓ | ✓ |

จากตาราง 6 แสดงผลการวิเคราะห์องค์ประกอบโมเดลเชิงตรรกะโดยศึกษาจากโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ พบว่า ทุกโรงเรียนมีองค์ประกอบร่วมเหมือนกัน ได้แก่

1. องค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย

งบประมาณที่เพียงพอ โดยงบประมาณมาจากเงินอุดหนุนสนับสนุนการศึกษาจากรัฐบาล ครูผู้รับผิดชอบโครงการ และมีคู่มือในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างครบถ้วน

2. องค์ประกอบด้านกระบวนการ ประกอบด้วย

ขั้นตอนของงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ขั้นที่ 1 ขั้นการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ครูมีการศึกษาข้อมูลนักเรียนรายบุคคล โดยการเยี่ยมบ้าน การสังเกต การสอบถาม การสัมภาษณ์ และการทดสอบนักเรียน

ขั้นที่ 2 ขั้นการคัดกรองนักเรียน โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากระเบียนสะสม แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) จัดทำรายงานสรุปผลจัดกลุ่มนักเรียน

ขั้นที่ 3 ขั้นการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน โดยมีการจัดกิจกรรมพัฒนา นักเรียนที่หลากหลาย เช่น กิจกรรมโฮมรูม การประชุมผู้ปกครองห้องเรียน

ขั้นที่ 4 ขั้นการป้องกันและแก้ไขปัญหา มีการให้คำปรึกษาเบื้องต้นประสานงานกับครูและผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ เพื่อการจัดกิจกรรมสำหรับการป้องกันและช่วยเหลือ

ปัญหาของนักเรียน เช่น กิจกรรมในห้องเรียน กิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน กิจกรรมซ่อมเสริม เป็นต้น

ขั้นที่ 5 ขั้นการส่งต่อนักเรียน มีการบันทึกการส่งต่อนักเรียนไปยังครูที่เกี่ยวข้อง ในการช่วยเหลือนักเรียน ไปยังครูแนะแนว ครูฝ่ายปกครอง หรือหน่วยงาน ผู้เชี่ยวชาญที่เหมาะสม กับสภาพปัญหาของนักเรียน

3. องค์ประกอบด้านผลผลิต ประกอบด้วย จำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงหรือเป็น ปัญหาลดลง นักเรียนรู้จักตนเอง และเข้าใจวิธีการแก้ปัญหามากขึ้น เนื่องจากได้มีการดำเนินการ ตามกระบวนการและขั้นตอนต่าง ๆ

4. องค์ประกอบด้านผลลัพธ์ ประกอบด้วย นักเรียนมีความสนใจในการเรียนเพิ่มขึ้น และสามารถบริหารจัดการชีวิตในการเรียนได้

5. องค์ประกอบด้านผลกระทบ ประกอบด้วย นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงขึ้น และใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

ผลการสัมภาษณ์

ด้านปัจจัยนำเข้า

ครูที่รับผิดชอบโครงการต้องมีความเข้าใจในระบบงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน แต่ละขั้นตอน และสามารถส่งต่อความรู้ให้ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาเพื่อดำเนินการต่อได้อย่าง ถูกต้อง

(การสัมภาษณ์ คนที่ 1)

ด้านกระบวนการ

ครูประจำชั้นจะรับผิดชอบการไปเยี่ยมบ้านของนักเรียนเพื่อจะได้รู้จักนักเรียนเป็น รายบุคคล ทั้งไปเองและสอบถามข้อมูลทางโทรศัพท์ โดยจะมีแบบสอบถามข้อมูลจากผู้ปกครอง จากนั้นนำมาสรุปเพื่อคัดกรองนักเรียนต่อไป

(การสัมภาษณ์ คนที่ 1)

ที่โรงเรียนมีกิจกรรมโฮมรูมตอนเช้าหลังเคารพธงชาติทุกวัน ซึ่งครูประจำชั้นจะให้ ความรู้ ตลอดจนสอบถามปัญหาของนักเรียน เพื่อให้คำแนะนำ และหาแนวทางช่วยเหลือต่อไป

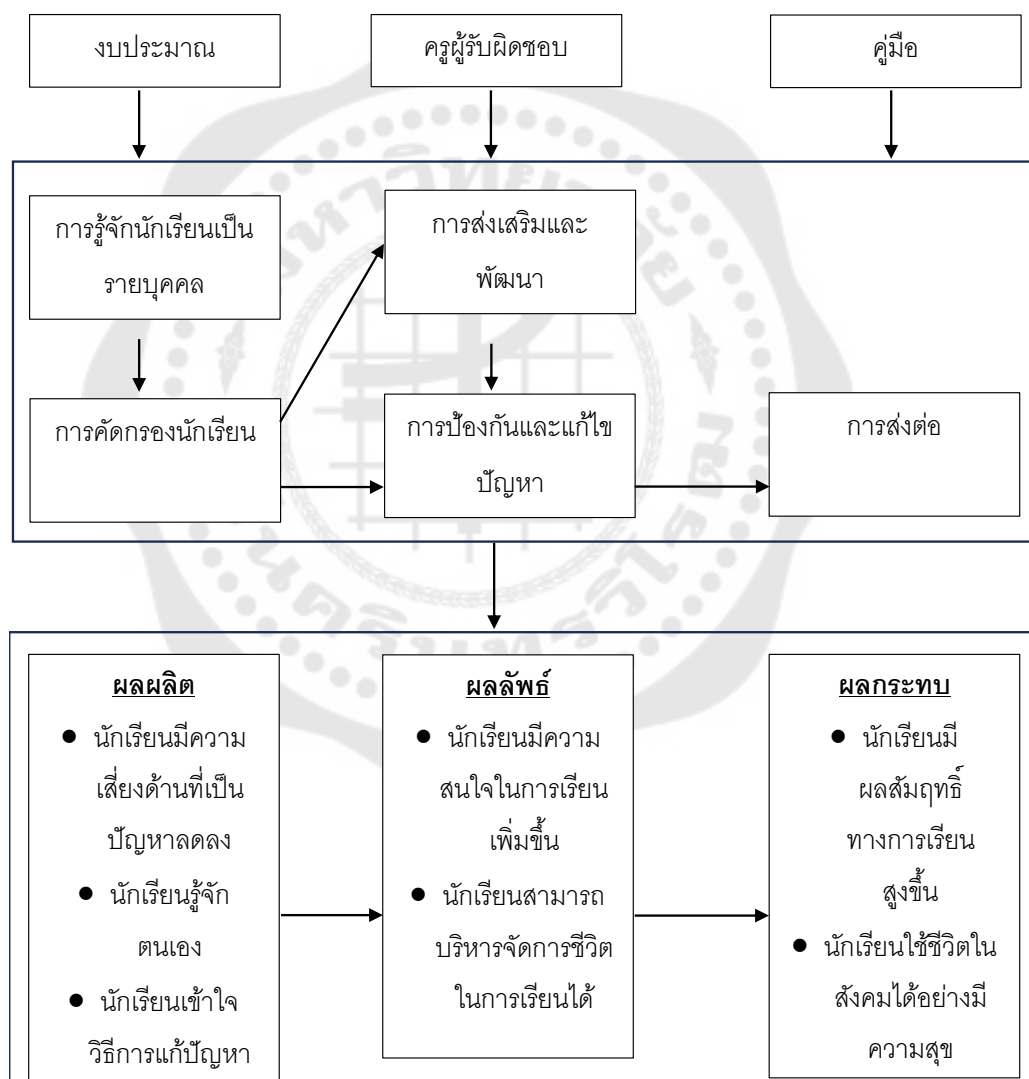
(การสัมภาษณ์ คนที่ 2)



### ด้านผลผลิต

โครงการ ฯ นี้ เป็นโครงการที่โรงเรียนให้ความสำคัญมาก เพราะเป็นการช่วยเหลือนักเรียนทุกคนให้มีคุณภาพทั้งร่างกาย จิตใจ และพฤติกรรม ซึ่งเมื่อนักเรียนมีความพร้อมด้านต่าง ๆ เหล่านี้แล้ว เขาก็พร้อมที่สนใจในการเรียนด้วย

(การสัมภาษณ์ คนที่ 3)



ภาพประกอบ 9 โมเดลเชิงตรรกะสำหรับการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

**ตอนที่ 2 ผลการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัด  
สำนักเขตประถมศึกษากรุงเทพมหานคร กรณีศึกษาโรงเรียนพิบูลอุปถัมภ์**

ตาราง 7 องค์ประกอบและตัวชี้วัดประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนใน  
สังกัดสำนักเขตประถมศึกษากรุงเทพมหานคร กรณีศึกษาโรงเรียนพิบูลอุปถัมภ์

| องค์ประกอบ   | ตัวชี้วัด   |
|--|---|
| <b>ปัจจัยนำเข้า</b>                                  |   |
| งบประมาณ   | ความเพียงพอของงบประมาณ  |
| ครูผู้รับผิดชอบ                                      | ร้อยละของครูผู้รับผิดชอบที่มีความรู้ความสามารถด้านระบบดูแล<br>ช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมากขึ้นไป |
| คู่มือ   | ความครบถ้วนของเนื้อหาที่จำเป็นในคู่มือ  |
| <b>กระบวนการ</b>                                     |   |
| ขั้นตอนการช่วยเหลือ<br>นักเรียน                      | ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานช่วยเหลือนักเรียน   |
| <b>ผลผลิต</b>  |   |
| นักเรียนมีความเสี่ยง<br>ด้านที่เป็นปัญหาลดลง         | ร้อยละของนักเรียนที่มีความเสี่ยงด้านที่เป็นปัญหาลดลง  |
| นักเรียนรู้จักตนเอง                                  | ร้อยละของนักเรียนรู้จักตนเอง  |
| นักเรียนเข้าใจวิธีการ<br>แก้ปัญหาได้                 | ร้อยละของนักเรียนเข้าใจวิธีการแก้ปัญหาได้   |
| <b>ผลลัพธ์</b>                                       |   |
| นักเรียนมีความสนใจใน<br>การเรียนเพิ่มขึ้น            | ร้อยละของนักเรียนมีความสนใจในการเรียนเพิ่มขึ้น  |
| นักเรียนสามารถบริหาร<br>จัดการชีวิตในการเรียน<br>ได้ | ร้อยละของนักเรียนสามารถบริหารจัดการชีวิตในการเรียนได้   |

ตาราง 7 (ต่อ)

| องค์ประกอบ              | ตัวชี้วัด   |
|-------------------------|---|
| <b>ผลกระทบ</b>          |   |
| นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์    | ร้อยละของนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น   |
| ทางการเรียนสูงขึ้น      |   |
| นักเรียนใช้ชีวิตในสังคม | ร้อยละของนักเรียนใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข |
| ได้อย่างมีความสุข       |   |

จากตาราง 7 แสดงองค์ประกอบและตัวชี้วัดการประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักเขตประถมศึกษากรุงเทพมหานคร กรณีศึกษาโรงเรียนพิบูล อุปลัทธิ ประกอบด้วย 11 ตัวชี้วัด ได้แก่ 1) ความเพียงพอของงบประมาณ 2) ร้อยละของครู ผู้รับผิดชอบที่มีความรู้ความสามารถด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมากขึ้นไป 3) ความครบถ้วนของเนื้อหาที่จำเป็นในคู่มือ 4) ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานช่วยเหลือ นักเรียน 5) ร้อยละของนักเรียนที่มีความเสี่ยงด้านที่เป็นปัญหาลดลง 6) ร้อยละของนักเรียนรู้จัก ตนเอง 7) ร้อยละของนักเรียนเข้าใจวิธีการแก้ปัญหาได้ 8) ร้อยละของนักเรียนมีความสนใจในการ เรียนเพิ่มขึ้น 9) ร้อยละของนักเรียนสามารถบริหารจัดการชีวิตในการเรียนได้ 10) ร้อยละของ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และ 11) ร้อยละของนักเรียนใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมี ความสุข

การเก็บรวบรวมผลการประเมินจากการสอบถามครูและนักเรียน ด้วยแบบสอบถาม แบ่ง การนำเสนอออกเป็น 3 หัวข้อ ได้แก่ 1) ผลการประเมินจากครู 2) ผลการประเมินจากนักเรียน และ 3) สรุปผลการประเมินตามตัวชี้วัด มีรายละเอียดดังนี้

### 1) ผลการประเมินจากครู

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการประเมินความสำเร็จของการดำเนินงานตามโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนรายข้อ

| ผลการประเมินจากครู   | Mean | SD   | ระดับ |
|--|------|------|-------|
| 1. งบประมาณที่ใช้ในโครงการมีเพียงพอ  | 3.62 | 0.83 | มาก   |
| 2. ความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล                         | 4.31 | 0.81 | มาก   |
| 3. ความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการคัดกรองนักเรียน                                    | 4.03 | 0.94 | มาก   |
| 4. ความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนา                                   | 3.86 | 0.85 | มาก   |
| 5. ความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไข ปัญหา                              | 3.90 | 0.88 | มาก   |
| 6. ความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการส่งต่อนักเรียน                                     | 4.03 | 1.10 | มาก   |
| 7. ความครบถ้วนของคู่มือด้านองค์ประกอบของงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน               | 4.00 | 0.47 | มาก   |
| 8. ความครบถ้วนของคู่มือด้านกระบวนการและขั้นตอนของงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน      | 3.79 | 0.69 | มาก   |
| 9. ความครบถ้วนของคู่มือด้านบทบาทหน้าที่ผู้ที่เกี่ยวข้องในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน | 3.90 | 0.79 | มาก   |
| 10. ความครบถ้วนของคู่มือด้านเครื่องมือที่ใช้ในงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน         | 3.79 | 0.79 | มาก   |
| 11. ความครบถ้วนของคู่มือด้านแนวทางการคุ้มครอง และช่วยเหลือนักเรียน                 | 3.62 | 0.74 | มาก   |
| 12. ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล                | 4.41 | 0.50 | มาก   |
| 13. ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานด้านการคัดกรองนักเรียน                           | 4.31 | 0.61 | มาก   |

ตาราง 8 (ต่อ)

| ผลการประเมินจากครู  | Mean | SD   | ระดับ |
|---|------|------|-------|
| 14. ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานด้านการส่งเสริมและพัฒนา     | 3.79 | 0.89 | มาก   |
| 15. ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา | 3.86 | 0.97 | มาก   |
| 16. ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานด้านการส่งต่อนักเรียน       | 3.83 | 0.85 | มาก   |
| รวม   | 3.94 | 0.79 | มาก   |

จากตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการประเมินความสำเร็จของการดำเนินงานตามโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนรายข้อ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.94$ ,  $SD = 0.79$ ) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ 12) ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ( $\bar{X} = 4.41$ ,  $SD = 0.50$ ) รองลงมา ได้แก่ 13) ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานด้านการคัดกรองนักเรียน ( $\bar{X} = 4.31$ ,  $SD = 0.61$ ) 2) ความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ( $\bar{X} = 4.31$ ,  $SD = 0.81$ )

## 2) ผลประเมินจากนักเรียน

ตาราง 9 จำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงในแต่ละด้าน

| พฤติกรรมในแต่ละด้าน | การแปลผล |        |
|---------------------|----------|--------|
|                     | ปกติ     | เสี่ยง |
| 1. ด้านอารมณ์       | 181      | 0      |
| 2. ความประพฤติ      | 181      | 0      |
| 3. อยู่ไม่นิ่ง      | 175      | 6      |
| 4. สัมพันธ์เพื่อน   | 175      | 6      |
| 5. ทางสังคม         | 174      | 7      |

จากตาราง 9 จำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงในแต่ละด้าน โดยด้านที่มีความเสี่ยงมากที่สุด คือ ด้านทางสังคม จำนวน 7 คน รองลงมา คือ ด้านอยู่ไม่นิ่ง และด้านสัมพันธ์เพื่อน จำนวน 6 คน เท่ากัน

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมของนักเรียน

| พฤติกรรมของนักเรียน                                   | Mean | SD   | ระดับ |
|---|------|------|-------|
| 1. นักเรียนรู้จักตนเอง เช่น จุดเด่นและจุดด้อยของตนเอง | 3.47 | 0.65 | มาก   |
| 2. นักเรียนเข้าใจวิธีการแก้ปัญหาได้                   | 3.78 | 0.60 | มาก   |
| 3. นักเรียนมีความสนใจในการเรียนเพิ่มขึ้น              | 3.99 | 0.62 | มาก   |
| 4. นักเรียนสามารถบริหารจัดการชีวิตในการเรียนได้       | 3.80 | 0.57 | มาก   |
| 5. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น             | 4.02 | 0.65 | มาก   |
| 6. นักเรียนสามารถบริหารจัดการชีวิตในการเรียนได้       | 3.91 | 0.68 | มาก   |
| 7. นักเรียนใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข           | 3.63 | 0.69 | มาก   |
| รวม   | 3.80 | 0.64 | มาก   |

จากตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมของนักเรียนรายข้อ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.80$ ,  $SD = 0.64$ ) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ 5) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ( $\bar{X} = 4.02$ ,  $SD = 0.65$ ) รองลงมา ได้แก่ 3) นักเรียนมีความสนใจในการเรียนเพิ่มขึ้น ( $\bar{X} = 3.99$ ,  $SD = 0.62$ ) และ 6) นักเรียนสามารถบริหารจัดการชีวิตในการเรียนได้ ( $\bar{X} = 3.91$ ,  $SD = 0.68$ )

### 3) ผลประเมินตามตัวชี้วัด

ตาราง 11 ผลประเมินตามตัวชี้วัดการประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักเขตประถมศึกษากรุงเทพมหานคร กรณีศึกษาโรงเรียนพิบูลอุปถัมภ์

| องค์ประกอบ                                   | ตัวชี้วัด   | ผลการดำเนินงาน<br>(ร้อยละ) | ผลประเมิน |
|--|---|----------------------------|-----------|
| <b>ปัจจัยนำเข้า</b>                          |   |                            |           |
| งบประมาณ                                     | ความเพียงพอของงบประมาณ  | 72.41                      | ปานกลาง   |
| ครูผู้รับผิดชอบ                              | ร้อยละของครูผู้รับผิดชอบที่มีความรู้ความสามารถด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมากขึ้นไป | 80.55                      | ดี        |
| คู่มือ                                       | ความครบถ้วนของเนื้อหาที่เป็นในคู่มือ  | 76.41                      | ดี        |
| <b>กระบวนการ</b>                             |   |                            |           |
| ขั้นตอนการช่วยเหลือนักเรียน                  | ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานช่วยเหลือนักเรียน   | 80.83                      | ดี        |
| <b>ผลผลิต</b>                                |   |                            |           |
| นักเรียนมีความเสี่ยงด้านที่เป็นปัญหา         | ร้อยละของนักเรียนที่มีความเสี่ยงด้านที่เป็นปัญหาลดลง  | 86.13                      | ดี        |
| นักเรียนรู้จักตนเอง                          | ร้อยละของนักเรียนรู้จักตนเอง  | 69.39                      | ปานกลาง   |
| นักเรียนเข้าใจวิธีการแก้ปัญหาได้             | ร้อยละของนักเรียนเข้าใจวิธีการแก้ปัญหาได้   | 74.59                      | ปานกลาง   |
| <b>ผลลัพธ์</b>                               |   |                            |           |
| นักเรียนมีความสนใจในการเรียนเพิ่มขึ้น        | ร้อยละของนักเรียนมีความสนใจในการเรียนเพิ่มขึ้น  | 76.13                      | ดี        |
| นักเรียนสามารถบริหารจัดการชีวิตในการเรียนได้ | ร้อยละของนักเรียนสามารถบริหารจัดการชีวิตในการเรียนได้   | 74.92                      | ปานกลาง   |

ตาราง 11 (ต่อ)

| องค์ประกอบ   | ตัวชี้วัด   | ผลการดำเนินงาน<br>(ร้อยละ) | ผลประเมิน |
|--|---|----------------------------|-----------|
| นักเรียนสามารถ<br>บริหารจัดการชีวิตใน<br>การเรียนได้ | ร้อยละของนักเรียนสามารถบริหาร<br>จัดการชีวิตในการเรียนได้ | 74.92                      | ปานกลาง   |
| <b>ผลกระทบ</b>                                       |   |                            |           |
| นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์<br>ทางการเรียนสูงขึ้น           | ร้อยละของนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการ<br>เรียนสูงขึ้น       | 76.02                      | ดี        |
| นักเรียนใช้ชีวิตใน<br>สังคมได้อย่างมี<br>ความสุข     | ร้อยละของนักเรียนใช้ชีวิตในสังคมได้<br>อย่างมีความสุข     | 69.17                      | ปานกลาง   |

จากตาราง 11 ผลการประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามตัวชี้วัด  
กรณีศึกษาโรงเรียนพิบูลอุปถัมภ์ พบว่า ตัวชี้วัดที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดี มี 6 ตัวชี้วัด และ  
ตัวชี้วัดที่มีร้อยละมากที่สุด คือ ร้อยละของนักเรียนที่มีความเสี่ยงด้านที่เป็นปัญหาลดลง (ร้อยละ  
86.13) รองลงมาได้แก่ ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานช่วยเหลือนักเรียน (ร้อยละ 80.83)  
และ ร้อยละของครูผู้รับผิดชอบที่มีความรู้ความสามารถด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ใน  
ระดับมากขึ้นไป (ร้อยละ 80.55)



## บทที่ 5

### สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาโมเดลเชิงตรรกะสำหรับการประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร 2) เพื่อประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร กรณีศึกษาโรงเรียนพิบูลอุปถัมภ์ โดยศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ กระบวนการดำเนินงาน กิจกรรมต่างๆ ของโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยดูปัจจัยนำเข้า (input) กิจกรรม (activity) ผลผลิต (output) ผลลัพธ์ (outcome) และผลกระทบ (Impact) เพื่อใช้ในการออกแบบและพัฒนาโมเดลเชิงตรรกะสำหรับการประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร วิธีการดำเนินวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ระยะที่ 1 พัฒนาโมเดลเชิงตรรกะสำหรับการประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มี 2 ขั้นตอน ขั้นที่ 1 เป็นการพัฒนาโมเดลเชิงตรรกะสำหรับประเมินโครงการ เป็นระยะที่ทำให้ได้โมเดลเชิงตรรกะสำหรับประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยเก็บข้อมูลจากโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 5 โรงเรียน ขั้นที่ 2 เป็นการตรวจสอบความเหมาะสมในองค์ประกอบย่อยของโมเดลเชิงตรรกะเครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของโมเดล มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ มีค่าดัชนี IOC อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ อาจารย์ที่ประสพการณ์ด้านการประเมินโครงการ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้รับผิดชอบโครงการ ระยะที่ 2 เป็นการประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร กรณีศึกษาโรงเรียนพิบูลอุปถัมภ์ เครื่องมือที่ใช้การวิจัย เป็นแบบสอบถามเพื่อประเมินโครงการ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ มีค่าดัชนี IOC อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ครู และนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

## สรุปผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาโมเดลเชิงตรรกะสำหรับการประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร องค์ประกอบโมเดลเชิงตรรกะโดยศึกษาจากโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ พบว่า ทุกโรงเรียนมี องค์ประกอบร่วมเหมือนกัน ได้แก่

1.1 องค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย งบประมาณที่เพียงพอ โดย งบประมาณมาจากเงินอุดหนุน

1.2 องค์ประกอบด้านกระบวนการ ประกอบด้วย ขั้นตอนของงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน มี 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ครูมีการศึกษาข้อมูลนักเรียน รายบุคคล โดยการเยี่ยมบ้าน การสังเกต การสอบถาม การสัมภาษณ์ และการทดสอบนักเรียน

ขั้นที่ 2 ขั้นการคัดกรองนักเรียน โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากระเบียนสะสม แบบ ประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) จัดทำรายงานสรุปผลจัดกลุ่มนักเรียน

ขั้นที่ 3 ขั้นการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน โดยการมีการจัดกิจกรรมพัฒนา นักเรียนที่หลากหลาย เช่น กิจกรรมโฮมรูม การประชุมผู้ปกครองห้องเรียน

ขั้นที่ 4 ขั้นการป้องกันและแก้ไขปัญหา มีการให้คำปรึกษาเบื้องต้น ประสานงาน กับครูและผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ เพื่อการจัดกิจกรรมสำหรับการป้องกันและช่วยเหลือปัญหาของนักเรียน เช่น กิจกรรมในห้องเรียน กิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน กิจกรรมซ่อมเสริม เป็นต้น

ขั้นที่ 5 ขั้นการส่งต่อนักเรียน มีการบันทึกการส่งต่อนักเรียนไปยังครูที่เกี่ยวข้องใน การช่วยเหลือนักเรียน ไปยังครูแนะแนว ครูฝ่ายปกครอง หรือหน่วยงาน ผู้เชี่ยวชาญที่เหมาะสมกับ สภาพปัญหาของนักเรียน

1.3 องค์ประกอบด้านผลผลิต ประกอบด้วย จำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงหรือ เป็นปัญหาลดลง นักเรียนรู้จักตนเอง และเข้าใจวิธีการแก้ปัญหามากขึ้น เนื่องจากได้มีการ ดำเนินการตามกระบวนการและขั้นตอนต่าง ๆ

1.4 องค์ประกอบด้านผลลัพธ์ ประกอบด้วย นักเรียนมีความสนใจในการเรียนเพิ่มขึ้น และสามารถบริหารจัดการชีวิตในการเรียนได้

1.5 องค์ประกอบด้านผลกระทบ ประกอบด้วย นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงขึ้น และใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

2. ผลการประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร กรณีศึกษาโรงเรียนพิบูลอุปถัมภ์

องค์ประกอบและตัวชี้วัดการประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักเขตประถมศึกษากรุงเทพมหานคร กรณีศึกษาโรงเรียนพิบูลอุปถัมภ์ ประกอบด้วย 11 ตัวชี้วัด ได้แก่ 1) ความเพียงพอของงบประมาณ 2) ร้อยละของครูผู้รับผิดชอบที่มีความรู้ความสามารถด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมากขึ้นไป 3) ความครบถ้วนของเนื้อหาที่จำเป็นในคู่มือ 4) ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานช่วยเหลือนักเรียน 5) ร้อยละของนักเรียนที่มีความเสี่ยงด้านที่เป็นปัญหาลดลง 6) ร้อยละของนักเรียนรู้จักตนเอง 7) ร้อยละของนักเรียนเข้าใจวิธีการแก้ปัญหาได้ 8) ร้อยละของนักเรียนมีความสนใจในการเรียนเพิ่มขึ้น 9) ร้อยละของนักเรียนสามารถบริหารจัดการชีวิตในการเรียนได้ 10) ร้อยละของนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และ 11) ร้อยละของนักเรียนใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

ผลประเมิน พบว่า ตัวชี้วัดที่มีผลประเมินอยู่ในระดับมาก จำนวน 6 ตัว ได้แก่

1) ร้อยละของครูผู้รับผิดชอบที่มีความรู้ความสามารถด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมากขึ้นไป

- 2) ความครบถ้วนของเนื้อหาที่จำเป็นในคู่มือ
- 3) ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานช่วยเหลือนักเรียน
- 4) ร้อยละของนักเรียนที่มีความเสี่ยงด้านที่เป็นปัญหาลดลง
- 5) ร้อยละของนักเรียนมีความสนใจในการเรียนเพิ่มขึ้น
- 6) ร้อยละของนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

สำหรับตัวชี้วัดที่มีผลประเมินอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 5 ตัว ได้แก่

- 1) ความเพียงพอของงบประมาณ
- 2) ร้อยละของนักเรียนรู้จักตนเอง
- 3) ร้อยละของนักเรียนเข้าใจวิธีการแก้ปัญหาได้
- 4) ร้อยละของนักเรียนสามารถบริหารจัดการชีวิตในการเรียนได้
- 5) ร้อยละของนักเรียนใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

## อภิปรายผลการวิจัย

1. การพัฒนาโมเดลเชิงตรรกะสำหรับการประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ในงานวิจัยนี้เป็นการพัฒนาจากข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยศึกษาจากกรณีศึกษาที่ประสบความสำเร็จ ดังนั้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาระยะต่อไป ควรใช้สถิติในการตรวจสอบยืนยันกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังเช่นงานวิจัยของ Deborah Helitzer และคณะ (2010, pp. 223-233) ศึกษาการประเมินโปรแกรมโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน และการวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบ โมเดลที่ได้สามารถนำไปใช้ได้จริง

นอกจากนั้น โมเดลเชิงตรรกะสำหรับการประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร เป็นโมเดลที่มีผลลัพธ์สอดคล้องกับแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) กล่าวถึงประโยชน์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 1) นักเรียนได้รับการดูแลอย่างทั่วถึงและตรงตามสภาพปัญหาของแต่ละคน 2) ครูมีเจตคติที่ดีต่อนักเรียน 3) ผู้ปกครองเข้าใจวิธีการอบรมบุตรหลาน 4) โรงเรียนได้รับการยอมรับ สนับสนุน และความร่วมมือจากชุมชน องค์กรที่เกี่ยวข้อง และสอดคล้องกับ บุปผาชาติ เข้มวิสัย (2558) กล่าวว่า งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีประโยชน์เป็นอย่างมากกับทุกฝ่าย เพราะเป็นการส่งเสริม ป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวนักเรียน ซึ่งผลที่เกิดขึ้นจะลงสู่ตัวนักเรียน

2. ผลการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมพบว่า อยู่ในระดับดี และตัวชี้วัดร้อยละของนักเรียนที่มีความเสี่ยงด้านที่เป็นปัญหาลดลง และระดับความสำเร็จของการดำเนินงานช่วยเหลือนักเรียน มีร้อยละมากกว่าตัวชี้วัดอื่น แสดงให้เห็นว่า งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีประสิทธิภาพ สามารถป้องกันและแก้ปัญหาของนักเรียนได้ โครงการนี้ประโยชน์กับนักเรียน (อาสณี นิสาล๊ะ, 2555) และเมื่อพิจารณาตัวชี้วัดในองค์ประกอบแต่ละด้าน ตัวชี้วัดโดยรวมในแต่ละด้านมีผลประเมินอยู่ในระดับ ยกเว้นด้านผลกระทบที่มีตัวชี้วัดอยู่ในระดับปานกลาง

## ข้อเสนอแนะ

### ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการพัฒนาโมเดลเชิงตรรกะสำหรับการประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นโมเดลที่สอดคล้องกับหลักสูตรของการจัดการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนั้น หากผู้ใช้ผลการวิจัย

ในบริบทที่หลากหลายควรปรับให้เหมาะสม โดยเฉพาะขั้นตอนของกระบวนการดำเนินงานสามารถดำเนินงานให้สำเร็จได้นอกจากที่โมเดลเสนอ

#### ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรพัฒนาโมเดลเชิงตรรกะสำหรับการประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ในสังกัดอื่น เช่น เอกชน หรือบริบทที่หลากหลาย เช่น นอกเมือง ในเขตเมือง
2. ควรตรวจสอบความเหมาะสมของโมเดลเพื่อให้สรุปอ้างอิงได้ในวงกว้างโดยใช้สถิติทดสอบ เช่น Regression analysis



## บรรณานุกรม

- Chang, S. H., & Lee, J. (2020). The application of a logic model for planning a professional development workshop for physical education teachers. *International Journal of Kinesiology in Higher Education*, 4(4), 141-148.
- Cooper, C. R., Rocha-Ruiz, M., & Herzon, C. (2020). Using integrated logic models to build equity in students' pathways and systemic change. *Equity & Excellence in Education*, 53(1-2), 105-120.
- Ellen Taylor-Powell, & Henert, E. (2008). *Developing a logic model: Teaching and training guide*. Retrieved from Retrieved from <https://fyi.extension.wisc.edu/programdevelopment/files/2016/03/lmguidecomplete.pdf>
- Helene Clark, & Anderson, A. A. (2004). *Theories of change and logic models: Telling them apart*. Retrieved from Retrieved from [https://www.theoryofchange.org/wp-content/uploads/toco\\_library/pdf/TOCs\\_and\\_Logic\\_Models\\_forAEA.pdf](https://www.theoryofchange.org/wp-content/uploads/toco_library/pdf/TOCs_and_Logic_Models_forAEA.pdf)
- Helitzer, D., Hollis, C., Hernandez, B. U. d., Sanders, M., Roybal, S., & Deusenb, I. (2010). Evaluation for community-based programs: The integration of logic models and factor analysis. *Evaluation and Program Planning*, 33(3), 223-233.
- Jaegers, L., Dale, A. M., Weaver, N., Buchholz, B., Welch, L., & Evanoff, B. (2014). Development of a Program Logic Model and Evaluation Plan for a Participatory Ergonomics Intervention in Construction. *American Journal of industrial medicine*, 57, 472-479.
- Karen McCutcheon, & Maria Lohan. (2017). A logic model approach to the development of an educational app. *Nursing Management*, 24(5), 31-35. Retrieved from Retrieved from <https://doi.org/10.7748/nm2017.e1611>
- Mccawley, P. (2001). *The Logic Model for Program Planning and Evaluation*. Retrieved from Retrieved from [https://www.researchgate.net/publication/237568681\\_The\\_Logic\\_Model\\_for\\_Program\\_Planning\\_and\\_Evaluation](https://www.researchgate.net/publication/237568681_The_Logic_Model_for_Program_Planning_and_Evaluation)

- Mclaughlin, J. A., & Jordan, G. B. (2010). *Using logic Models, Handbook of Practical Program Evaluation*. (3<sup>rd</sup> ed.). San Francisco: Jossey-Bass.
- Mexdadoris, M., & Jama, J. (2020). The Effectiveness of the Logic Evaluation Model in K-13 Curriculum Analysis. *Journal of Education Research and Evaluation*, 4(3), 312-318.
- Michelle M. Butler, Mary C. Brosnan, Jonathan Drennan, Patricia Feeney, Orla Gavigan, Maureen Kington, Maura C. Walsh. (2014). Evaluating midwifery-led antenatal care: Using a programme logic model to identify relevant Outcome. *Midwifery*, 30(1), 34-41. Retrieved from Retrieved from <https://www.sciencedirect.com/journal/midwifery/vol/30/issue/1>
- Newton, X. A., Poon, R. C., Nunes, N. L., & Stone, E. M. (2013). Research on teacher education programs: Logic model approach. *Evaluation and Program Planning*, 36(1), 88-96. Retrieved from Retrieved from <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0149718912000638>
- W.K. Kellogg Foundation. (2004). *Logic Model Development Guide*. Battle Creek, Michigan: W.K. Kellogg Foundation
- W.K. Kellogg Foundation. (2017). *The Step-by-Step Guide to Evaluation: How to become Savvy Evaluation consumers*. USA: W.K. Kellogg Foundation.
- กมลชนก วุฒินิโณ. (2562). การพัฒนาโมเดลเชิงตรรกะสำหรับประเมินกระบวนการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานภาครัฐแห่งหนึ่งโดยประยุกต์ใช้มาตรฐานการประเมินอภิमान. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. (2551). คู่มือระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ช่วงชั้นที่ 1 - ช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6). (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- จิระนันท์ นนทะบุตร. (2564). การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- จตุกรณ์ นิสสัย. (2558). การศึกษาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้าน

- หนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี. สืบค้นจาก [http://digital\\_collect.lib.buu.ac.th/dcms/files/56920382.pdf](http://digital_collect.lib.buu.ac.th/dcms/files/56920382.pdf)
- ธัญลักษณ์ มณีโชติ. (2560). การพัฒนาโมเดลเชิงตรรกะสำหรับการประเมินโครงการอ่านออกเขียนได้ของโรงเรียนระดับประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 1. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.
- ธิตินัดดา สิงห์แก้ว. (2562). การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจร PDCA : กรณีศึกษาโรงเรียนวัดป่าตึงห้วยยาบ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- นพเกล้า ทองธรรมมา. (2563). การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- น้ำเพชร ศรีวิจิตรโชค. (2555). การประเมินผลโครงการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาด้วยตัวแบบเชิงตรรกะ (Logic Model). กรุงเทพมหานคร: กลุ่มติดตามผลและการประเมินผล สำนักนโยบายและแผน สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.
- นิรันดร์ จุลทรัพย์. (2558). การแนะแนวเพื่อพัฒนาผู้เรียน. สงขลา: นำคิดปิยะชนา.
- บุปผชาติ เข็มวิสัย. (2558). การพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน:กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านแม่ต๋อม อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ปิยะวุฒิ ศรีชนะ. (2559). การประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนโพนงามพิทยาคาร จังหวัดยโสธร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28. สืบค้นจาก [p21949401321.pdf](http://p21949401321.pdf) (kroobannok.com)
- พรวิมล กลิ่นศรีสุข. (2564). การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2562). ทฤษฎีการประเมิน. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมพงษ์ จิตระดับ, และ อภิญา บุญชื้อ. (2551). หลักสูตร “สิทธิเด็กและวางแผนท้องถิ่นเพื่อเด็ก



และเยาวชน". กรุงเทพมหานคร: ธรรมดาเพลส.

สถิตย์ วิวาสุขุ. (2564). การประเมินโครงการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนจอมพระประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33. วารสารมหาจุฬานาคทรรศน์, 8(8), 296-297.

สันติสุข สันติศาสนสุข และคณะ. (2559). การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน.

กรุงเทพมหานคร: สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: ชุมชนุสสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). คู่มือการคัดเลือกสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อรับรางวัลระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประจำปี 2563.

กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2564). คู่มือการคัดเลือกสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อรับรางวัลระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประจำปี 2564.

กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2552). ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.

สุวิมล ว่องวาณิช. (2552). การออกแบบและประเมินโครงการโดยใช้ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลง. วารสารการวิจัยสังคมศาสตร์, 16, 7-25.

อาสณี นิสาล๊ะ. (2555). การประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนแย้มจาดวิชานุสรณ์ สำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.





ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

**รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย**  
**เรื่อง การพัฒนาโมเดลเชิงตรรกะสำหรับประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือ**  
**นักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร**

1. อาจารย์ ดร. ปิยพงษ์ คล้ายคลัง      สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา  
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. อาจารย์ ดร. กาญจนา ตระกูลวรกุล      สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา  
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. อาจารย์สุพรรณษา ป่าเมโด      ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนพิบูลอุปถัมภ์
4. นายรณยุทธ ทองตะโก      รองผู้อำนวยการโรงเรียน ชำนาญการพิเศษ  
โรงเรียนพิบูลอุปถัมภ์
5. นางนภาพร ศรีสุคันธพฤษ      ผู้อำนวยการโรงเรียน ชำนาญการพิเศษ  
โรงเรียนพิบูลอุปถัมภ์



ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

**แบบสอบถามความเหมาะสมในองค์ประกอบต่างๆของแบบร่างโมเดลเชิงตรรกะ  
(Logic model) สำหรับประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัด  
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร**

**คำชี้แจง**

โปรดพิจารณาว่าแบบร่างโมเดลเชิงตรรกะ (Logic model) สำหรับประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีความเหมาะสมตามองค์ประกอบในด้านต่าง ๆ ที่กำหนดหรือไม่ โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “ระดับความเหมาะสม” ตามความเห็นของท่าน ดังนี้

- 5 หมายถึงมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึงมีความเหมาะสมในระดับมาก
- 3 หมายถึงมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึงมีความเหมาะสมในระดับน้อย
- 1 หมายถึงมีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

หากมีองค์ประกอบใดควรมีการแก้ไขเพิ่มเติม กรุณาให้ข้อเสนอแนะ

| รายการประเมิน                          | ระดับความเหมาะสม |   |   |   |   | ข้อเสนอแนะ |
|--|------------------|---|---|---|---|------------|
|  | 5                | 4 | 3 | 2 | 1 |            |
| 1. ด้านปัจจัยนำเข้า                    |                  |   |   |   |   |            |
| 1.1 งบประมาณที่เพียงพอ                 |                  |   |   |   |   |            |
| 1.2 ครูผู้รับผิดชอบ                    |                  |   |   |   |   |            |
| 1.3 คู่มืองานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน |                  |   |   |   |   |            |
| 2. ด้านกระบวนการ                       |                  |   |   |   |   |            |
| ขั้นตอนการดูแลช่วยเหลือ                |                  |   |   |   |   |            |
| 2.1 ขั้นการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล  |                  |   |   |   |   |            |
| 2.2 ขั้นการคัดกรองนักเรียน             |                  |   |   |   |   |            |
| 2.3 ขั้นการส่งเสริมและพัฒนา            |                  |   |   |   |   |            |

| รายการประเมิน  | ระดับความเหมาะสม |   |   |   |   | ข้อเสนอแนะ |
|--|------------------|---|---|---|---|------------|
|  | 5                | 4 | 3 | 2 | 1 |            |
| 2.4 ชั้นการป้องกันและแก้ไข้ปัญหา                     |                  |   |   |   |   |            |
| 2.5 ชั้นการส่งต่อ                                    |                  |   |   |   |   |            |
| 3. ด้านผลผลิต  |                  |   |   |   |   |            |
| 3.1 นักเรียนมีความเสี่ยงด้านที่เป็น<br>ปัญหาลดลง     |                  |   |   |   |   |            |
| 3.2 นักเรียนรู้จักตนเอง                              |                  |   |   |   |   |            |
| 3.3 นักเรียนเข้าใจวิธีการแก้ปัญหา<br>ได้ถูกต้อง      |                  |   |   |   |   |            |
| 4. ด้านผลลัพธ์                                       |                  |   |   |   |   |            |
| 4.1 นักเรียนมีความสนใจในการ<br>เรียนเพิ่มขึ้น        |                  |   |   |   |   |            |
| 4.2 นักเรียนสามารถบริหารจัดการ<br>ชีวิตในการเรียนได้ |                  |   |   |   |   |            |
| 5. ผลกระทบ   |                  |   |   |   |   |            |
| 5.1 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการ<br>เรียนสูงขึ้น       |                  |   |   |   |   |            |
| 5.2 นักเรียนใช้ชีวิตในสังคมได้<br>อย่างมีความสุข     |                  |   |   |   |   |            |

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

### แบบสอบถาม

**เรื่อง การพัฒนาโมเดลเชิงตรรกะสำหรับการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือ  
นักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร  
คำชี้แจง**

แบบสอบถามนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความสำเร็จของโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือ  
นักเรียน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ซึ่งการ  
ตอบแบบสอบถามครั้งนี้ ไม่ส่งผลกระทบต่อ ใดๆ ต่อตัวท่าน โปรดตอบแบบสอบถามตามระดับความ  
คิดเห็นของท่านให้ครบทุกข้อ คำตอบของท่านจะเป็นความลับ โดยผู้วิจัยจะนำข้อมูลมาใช้  
ประโยชน์เฉพาะการศึกษาวิจัยเท่านั้น

แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความสำเร็จของกระบวนการดำเนินงานโครงการ  
ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ขอขอบพระคุณทุกท่าน

นางสาวธัญชนก จันทร์แดง

นิสิตปริญญาโท สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ



### ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

**คำชี้แจง** โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ใน  หน้าข้อความในช่องว่างที่เป็นจริงเกี่ยวกับผู้ตอบ

แบบสอบถาม

เพศ

1) ชาย       2) หญิง

วุฒิการศึกษาสูงสุด

1) ปริญญาตรี       2) ปริญญาโท       3) ปริญญาเอก

ประสบการณ์การทำงาน

ต่ำกว่า 5 ปี    5 – 10 ปี    11 – 15 ปี    16 ปี ขึ้นไป

### ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินความสำเร็จของการดำเนินงานตามโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

**คำชี้แจง** โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเห็นของท่านมากที่สุด โดยที่

5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด/มีคุณลักษณะอยู่ในระดับมากที่สุด/ความสำเร็จของงานมากกว่า 80%

4 หมายถึง เห็นด้วยมาก/มีคุณลักษณะอยู่ในระดับมาก/ความสำเร็จของงาน 61% - 80%

3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง/มีคุณลักษณะอยู่ในระดับปานกลาง/ความสำเร็จของงาน 41% - 60%

2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย/มีคุณลักษณะอยู่ในระดับน้อย/ความสำเร็จของงาน 20% - 40%

1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด/มีคุณลักษณะอยู่ในระดับน้อยที่สุด/ความสำเร็จของงานน้อยกว่า 20 %

| รายการ   | ระดับความคิดเห็น/ความสำเร็จของงาน |   |   |   |   |
|--|-----------------------------------|---|---|---|---|
|  | 1                                 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| 1. งบประมาณที่ใช้ในโครงการมีเพียงพอ                              |                                   |   |   |   |   |
| <b>ท่านมีความรู้ความสามารถในการดำเนินงานต่อไปนี้ระดับใด</b>      |                                   |   |   |   |   |
| 2. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล                                 |                                   |   |   |   |   |
| 3. การคัดกรองนักเรียน  |                                   |   |   |   |   |
| 4. การส่งเสริมและพัฒนา   |                                   |   |   |   |   |
| 5. การป้องกันและแก้ไขปัญหา                                       |                                   |   |   |   |   |
| 6. การส่งต่อนักเรียน   |                                   |   |   |   |   |
| <b>คุณมีประเด็นต่อไปนี้ครบถ้วนชัดเจนระดับใด</b>                  |                                   |   |   |   |   |
| 7. วัตถุประสงค์ของงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน                |                                   |   |   |   |   |
| 8. กระบวนการและขั้นตอนของงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน         |                                   |   |   |   |   |
| 9. บทบาทหน้าที่ผู้ที่เกี่ยวข้องในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน |                                   |   |   |   |   |
| 10. องค์ประกอบของงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน                 |                                   |   |   |   |   |
| 11. แนวทางการคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียน                        |                                   |   |   |   |   |
| <b>การดำเนินงานต่อไปนี้ สำเร็จระดับใด</b>                        |                                   |   |   |   |   |
| 12. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล                                |                                   |   |   |   |   |
| 13. การคัดกรองนักเรียน   |                                   |   |   |   |   |
| 14. การส่งเสริมและพัฒนา  |                                   |   |   |   |   |
| 15. การป้องกันและแก้ไขปัญหา                                      |                                   |   |   |   |   |
| 16. การส่งต่อนักเรียน  |                                   |   |   |   |   |

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

### แบบสอบถามเพื่อประเมินพฤติกรรมของนักเรียน

#### ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

**คำชี้แจง** โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ใน  หน้าข้อความในช่องว่างที่เป็นจริงเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ

1) ชาย       2) หญิง

ระดับชั้น

1) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4       2) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5       3) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

#### ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อประเมินพฤติกรรมของนักเรียน

**คำชี้แจง** โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเห็นของนักเรียนมากที่สุด โดยที่

5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

4 หมายถึง เห็นด้วยมาก

3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

| รายการ  | ระดับความคิดเห็น |   |   |   |   |
|---|------------------|---|---|---|---|
|   | 1                | 2 | 3 | 4 | 5 |
| 1. นักเรียนรู้จักตนเอง เช่น จุดเด่นและจุดด้อยของตนเอง |                  |   |   |   |   |
| 2. นักเรียนเข้าใจวิธีการแก้ปัญหาได้                   |                  |   |   |   |   |
| 3. นักเรียนมีความสนใจในการเรียนเพิ่มขึ้น              |                  |   |   |   |   |
| 4. นักเรียนสามารถบริหารจัดการชีวิตในการเรียนได้       |                  |   |   |   |   |
| 5. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น             |                  |   |   |   |   |
| 6. นักเรียนสามารถบริหารจัดการชีวิตในการเรียนได้       |                  |   |   |   |   |
| 7. นักเรียนใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข           |                  |   |   |   |   |

ประวัติผู้เขียน

